

school
voor
**PERSOONLIJK
ONDERWIJS**
Utrecht

Jaarverslag 2021

42748

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht
Schoolnaam: Tjalling Koopmans College Utrecht
Postbus 36026
1020MA AMSTERDAM

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

Financiële kengetallen

Jaarrekening

Grondslagen

Model A: Balans per 31 december 2021

Model B: Staat van baten en lasten over 2021

Model C: Kasstroomoverzicht

Model VV: Voorraden en vorderingen

Model EL: Effecten en Liquide middelen

Model EV: Eigen vermogen

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

Model KS: Kortlopende schulden

Model G: Verantwoording subsidies

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

Model AB: Opgave andere baten

Model LA: Opgave van de lasten

Model FB: Financiële baten en lasten

Model E: Overzicht verbonden partijen

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Jaarverslag SvPO 2021

1. Missie

We bieden leerlingen zoveel mogelijk ontwikkelkansen. Leerlingen halen tenminste hun basisschooladvies, maar we stimuleren en bieden veel kansen om daar boven te komen. Mavo-leerlingen laten we opstromen naar havo, havo naar vwo. Leerlingen met een vwo-advies bieden we extra uitdagingen en mogelijkheden om daar het maximale uit te halen (gymnasium, extra vakken op bachelorniveau, enz.).

Naast de cognitieve ontwikkeling bieden we leerlingen een prettige en veilige omgeving waarin ze zich ook sociaal sterk kunnen ontwikkelen.

1.1 ‘Evidence based’ onderwijs

We geven zoveel mogelijk een wetenschappelijke basis aan het onderwijs. Stelselmatig worden er (kleine) ‘evidence based’ verbeteringen van het onderwijs doorgevoerd. Dat doen de scholen al vanaf het begin. De keuze voor kleine klassen en ruime onderwijstijd is bijvoorbeeld ingegeven door een onderzoek onder leerlingen in het voorgezet onderwijs uit 2007. Dat de scholen ‘persoonlijk onderwijs’ geven is dus geen ideologische, maar een wetenschappelijke keuze. Het is een kostbare manier van onderwijs geven en het vergt een slimme organisatie om het voor elkaar te krijgen. De organisatie van de scholen wordt eenvoudig gehouden, waardoor er slechts weinig overhead nodig is. Het geld blijft daardoor in de klas, waardoor de kleine klassen mogelijk zijn.

Eén van de elementen in de ‘evidence based’ benadering is het gebruik van eigen software waar leerlingen de antwoorden op opgaven vastleggen. De opgaven komen gewoon uit het papieren werkboek, maar het systematisch registreren van de antwoorden zorgt ervoor dat inzicht ontstaat in welke opgaven onduidelijk zijn, welke paragrafen van de leerboeken mogelijk verduidelijking en/of meer tijd behoeven, e.d. Door te werken met eigen software doen de SvPO die kennis zelf op.

Belangrijk daarbij is ook dat een lesmethode beter geactualiseerd dan geheel vernieuwd kan worden. Bij gehele vervanging door een nieuwe methode is de verzamelde informatie over alle opgaven etc. niet meer van toepassing en moet dus van voren af aan opnieuw begonnen worden. Een wetenschappelijke benadering van het onderwijs impliceert dan ook een gestage en geleidelijke ontwikkeling van lesmethoden en geen alomvattende onderwijsvernieuwingen.

1.2 Doel

De beste school voor onze leerlingen zijn, dat is het doel. Daarin zijn we geslaagd als leerlingen zich hier verder ontwikkelen dan op andere scholen. Concreet: de hoogste opstroom (veel leerlingen die op een hoger niveau dan het basisschooladvies uitkomen, weinig die daaronder komen) en de hoogste doorstroom (weinig zittenblijvers en gezakten). Zo creëren we kansen voor onze leerlingen. We doen dat door ons als school te concentreren op de kernactiviteit: in een prettige sociale omgeving veel en goed onderwijs geven. Wij doen dat niet met een sportklas, muziekklas of multimediaal ontwikkeltraject. We zijn geen sportschool, geen conservatorium en geen multimedialab. We zijn een school en concentreren ons daarom op de leerprestaties van onze leerlingen. We doen dat door de ‘menselijke maat’ te brengen in het onderwijs. SvPO biedt persoonlijk onderwijs zoals dat op een dure privéschool niet zou misstaan. Met kleine klassen van gemiddeld maximaal 16

leerlingen bieden we een prettig sociaal klimaat waar leerlingen veel aandacht van hun docenten krijgen. Onze school gaat uit van de menselijke maat waar leerlingen personen zijn en geen nummers. Door deze kleinschaligheid heerst er op onze overzichtelijke school een informele sfeer. Daardoor kunnen wij veel zaken met onderlinge afspraken regelen in plaats van met rigide protocollen en tijdrovende procedures. Met minder formaliteiten zijn er minder managers nodig, wij investeren in vakdocenten en niet in bestuurders.

Op het moment van schrijven zijn er over al de 8 scholen gemiddeld 13,2 leerlingen per klas. Het aantal is bewust verder verkleind in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs ter bestrijding van corona achterstanden.

1.3 Kernactiviteiten

Met de ervaring die sinds de start van de eerste school is opgedaan zijn de belangrijkste elementen van effectief onderwijs dat leerlingen in de onderbouw 'veel meters maken' met opgaven en oefeningen. Leerlingen krijgen bovendien een stevige begeleiding, waarbij docenten de leiding hebben in het leerproces. We zien een dat deze benadering een sterke opstroom geeft naar hogere niveaus. Dat resultaat is in het verleden bevestigd door goede resultaten op CITO-volgoetsen. Omdat we aanpak inmiddels is uitgekristalliseerd hoeven we die volgoetsen niet meer af te nemen.

Tijdens de onderbouw hebben mavo-leerlingen twee jaar de kans zich te bewijzen op havo-niveau. Havo-leerlingen hebben drie jaar de kans om vwo te halen. Er wordt gestaag gewerkt aan grotere zelfstandigheid naar en in de bovenbouw. De docent blijft ook dan eindverantwoordelijk voor het leerproces.

1.4 Inspectie

De combinatie van een wetenschappelijke benadering en een eenvoudige organisatie leiden er soms toe dat de SvPO soms afwijkende keuzes maken. Sommige van deze keuzen stuiten op een strikte interpretatie van de wet door de onderwijsinspectie. Vaak moeten we via een bezwaarprocedure of met een gang naar de rechter dan toch gedaan krijgen dat de gemaakte keuzes door de inspectie gerespecteerd worden.

Begin 2018 zijn de scholen in Kapelle, Geldermalsen en Hurdegaryp door inspectie bezocht. De inspectie hanteerde daarbij een nieuw toezichtkader. De bezoeken leidden tot rapporten met een reeks aanmerkingen. Sommige daarvan bleken niet terecht en werden na een nieuwe versie van het rapport ingetrokken en andere betroffen punten die we direct konden oplossen. Over enkele principiële punten hebben we het oordeel van de rechter gevraagd. In een uitspraak begin 2020 heeft de rechter SvPO gelijk gegeven.

In oktober 2020 heeft inspectie alle SvPO-scholen bezocht. Daaruit kwamen rapporten waar het bestuur bezwaar tegen heeft aangetekend. Onder meer omdat inspectie niet alle resultaten van de scholen wil meewegen. Het bestuur voorziet bovendien dat de conclusies van de rapporten ertoe leiden dat leerlingen minder kans krijgen om door te groeien en zich te ontwikkelen. Op het moment van schrijven van dit verslag is er nog niet op het bezwaar besloten.

In april 2021 zijn er rapporten verschenen van inspectie over alle 8 scholen. Er wordt daarin kritiek geuit op de kwaliteitszorg, de medezeggenschap en op de begeleiding van leerlingen. Het bestuur is het met die kritiek niet eens en tekent bezwaar aan, in het bijzonder tegen het feit dat de resultaten die de scholen halen niet worden meegerekend door inspectie, waardoor de scholen in Amsterdam en Utrecht onterecht het oordeel 'zeer zwak' hebben gekregen. Op het moment van schrijven van dit verslag loopt er een bodemprocedure tegen

deze rapporten. De kans wordt zeer groot geacht dat de scholen daarin gelijk zullen krijgen. In dat geval ligt een aanzienlijke claim voor de hand, omdat de scholen zwaar te lijden hebben onder dit oordeel van inspectie. De werving van leerlingen loopt gemiddeld bijna 30% achter op wat gebruikelijk was voor de scholen. Het gaat om gemiddeld 24 leerlingen minder eerstejaars per school. Omdat die leerlingen gemiddeld tenminste 5 jaar op school blijven en de revenuen per leerlingen ca. 8.300 euro per jaar bedragen, is sprake van bijna 8 miljoen euro aan gederfde inkomsten. Omdat de kans aanzienlijk is dat ook komende jaren de werving hiervan last zal houden, zal de schade nog oplopen.

Naast het juridische traject is het bestuur aan de slag gegaan om de kritiekpunten van inspectie op te lossen. Daartoe is een extern adviseur aangetrokken en is er met de schoolleiders en mr'en [een plan opgesteld](#). De uitvoering van dat plan is in de tweede helft van 2021 ter hand genomen. De verwachting is dat als inspectie in het voorjaar van 2022 nogmaals langs komt de meeste kritiekpunten zullen zijn opgelost.

Op moment van schrijven van dit verslag is er ook een zeer kritisch rapport verschenen over de wijze waarop de scholen hun huisvesting hebben gerealiseerd. Doordat gemeenten in verschillende gevallen weinig tot geen medewerking verleenden aan die huisvesting hebben de scholen in Deventer, Hoorn, Hurdegaryp en Geldermalsen zelf een schoolgebouw gerealiseerd. Dat hebben ze gedaan mede met hulp van de andere scholen. Inspectie meent dat dit niet mag. Ook zijn de gebouwen gerealiseerd op grond die is aangekocht met de stichting die de ouderbijdragen beheert. Inspectie vindt dat de scholen daarom onvoldoende rechten hebben op de grond en vindt de investeringen in de gebouwen daarom onrechtmatig.

Hoewel dit vermoedelijk in een bodemprocedure geen stand zal houden (scholen mogen elkaar steunen en de scholen hebben economisch eigendom van de gebouwen), zal geprobeerd worden om in overleg met inspectie tot een andere oplossing te komen.

2. Acht schoolstichtingen

Scholen van de SvPO richten zich niet specifiek op één levensbeschouwelijke richting (katholiek, protestants, algemeen bijzonder, etc.) maar op alle. Het Ministerie meende dat voor iedere richting een aparte stichting vereist was. Naderhand bleek volgens een uitspraak van de Raad van State dat dit niet nodig was. Tegen die tijd waren de eerste scholen van SvPO al van start gegaan in aparte stichtingen en was het niet meer mogelijk om de scholen in één stichting onder te brengen.

De scholen delen alle kennis en ervaring met elkaar en kunnen elkaar ook nog financieel bijstaan als dat nodig is. De jaarrekening is uiteraard wel verschillend en daarom wordt in dit jaarverslag soms apart stilgestaan bij de verschillende scholen.

2.1 Samenvoeging in één schoolstichting

Dat er nu acht schoolstichtingen zijn en niet één, maakt dat inkomsten niet gezamenlijk beheerd worden, zoals normaal wel het geval zou zijn. Stel een school heeft op enig moment extra kosten, bijvoorbeeld vanwege een verbouwing. Dan kunnen andere scholen bijspringen. Dat is de normaalste zaak van de wereld als de scholen in één stichting zitten. Maar bij SvPO gaat er dan zichtbaar op de jaarrekening een bedrag van de ene schoolstichting naar de andere. Dat heeft geleid tot negatieve beeldvorming over de 'geldstromen'. Zowel in de media, maar ook door de onderwijsinspectie is daar voeding aan gegeven. Het is een uitdaging om dat beeld te corrigeren.

Het is door wijziging van de wetgeving makkelijker geworden om de scholen in één stichting onder te brengen. Omdat dit een deel van de kritiek van inspectie en de negatieve beeldvorming oplost en omdat het bestuur van de scholen er eenvoudiger door wordt, is besloten om de scholen samen te voegen tot één stichting. Daartoe is een zogeheten '[fusie effectrapportage](#)' opgesteld en is eind 2021 een verzoek ingediend bij de Minister.

Bij de samenvoeging was ook de bedoeling dat een nieuw bestuur zou aantreden, conform het schoolplan 2020/24. Dat zou een bestuur zijn bestaande uit drie van de schoolleiders als uitvoerend bestuur en twee toezichthoudende bestuurders. In de aanloop daarnaar toe hebben de toezichthoudende bestuurders zich teruggetrokken. Per eind 2020 was voerde Misha van Denderen het bestuur alleen.

Normaal gesproken wordt zo'n verzoek in vier weken behandeld, maar de Minister heeft het op moment van schrijven (1 juni 2022) nog altijd niet in behandeling genomen. Eind deze maand is de deadline daarvoor.

Vanwege het kritische rapport over de huisvesting wil de Minister dat er een nieuw bestuur 'van buiten' aantreedt. Naar verwachting wordt dat in de loop van juni 2022 geïnstalleerd.

In 2021 bestond het bestuur uit:

- M. van Denderen (bestuursvoorzitter)
  - Betaalde nevenfuncties: geen
  - Bestuurder Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (onbezoldigd)
  - Bestuurder Stichting Frederikssoon (onbezoldigd)
- H.P. van Dijk (toezichthoudend bestuurder, tot 1 november 2021)
- S. Remesar (toezichthoudend bestuurder, tot 7 juli 2021)
- I. Boskamp (toezichthoudend bestuurder, tot 31 juli 2021)

2.2 Gezamenlijke schoolleiders beleidsbepalend

In 2010 ging de eerste SvPO school van start (in Kapelle). Nu het concept van persoonlijk onderwijs is uitgekristalliseerd en er een stevige financiële basis is gecreëerd, treden de oprichters (M. van Denderen en zijn vrouw, S. Polet) gestaag terug. Met ingang van schooljaar 2020/21 is het landelijk schoolleidersoverleg (SLO) van SvPO gestart en is dit steeds meer het beleidsbepalende orgaan van de scholen geworden. In het schoolplan 21/24 is opgenomen dat dit nog verder wordt doorgevoerd en alle besluitvorming wordt voorgesteld door het SLO.

In 2021 zijn de volgende schoolleiders aangesteld geweest:

- Amsterdam: R. Wasia.
- Deventer: J. Peters.
- Hengelo: J. van Klingeren
- Kapelle: S. Bussink.
- Geldermalsen: E. Kraal.
- Hoorn: W. van Veen.
- Utrecht: P. Schutte.
- Hurdegaryp: L. Engelse.
- S. Polet is coördinator voor de schoolleiders.

2.3 Stichting voor Persoonlijk Onderwijs

De Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) beheert bijdragen van vooral ouders. De Stichting doet uitgaven die ten bate komen van het persoonlijk onderwijs en waar alle scholen baat bij hebben. Ze zorgt ervoor dat ict-systemen algemeen beschikbaar zijn, het concept van persoonlijk onderwijs onder de aandacht wordt gebracht bij het publiek, er geïnvesteerd wordt in gebouwen, etc. De scholen profiteren daar dusdanig van dat ze zelf voldoende geld over houden om leerlingen te voorzien van een laptop, taalreizen te organiseren, etc.

Voor schooljaar 2021/22 is er een wijziging in het beleid gekomen. Ouders wordt gevraagd om een bijdrage expliciet voor de taalreizen die de SvPO-stichting organiseert. Vanwege deze wijziging is de ouderbijdrage niet meer aftrekbaar. De status van algemeen nut beogende instelling zal dan komen te vervallen.

2.4 Grond afgegeven in erfpacht aan school

De SvPO-stichting heeft de grond aangekocht voor de schoolgebouwen van de scholen in Hardegarijp, Hoorn, Geldermalsen en Deventer. De gronden zijn in langdurige erfpacht (30 jaar met stilzwijgende verlenging) uitgegeven aan de scholen (tegen 5% per jaar van de grondwaarde bij aankoop).

Op al deze locaties hebben de schoolstichtingen zelf in 2020 een schoolgebouw gerealiseerd. Sommige nieuwbouw (Hardegarijp, Geldermalsen) en andere renovatie van een bestaand gebouw (Deventer, Hoorn).

De grond is in langdurige erfpacht, maar de gebouwen zijn van de scholen zelf.

De ratio om de SvPO-stichting de grond in erfpacht af te geven aan de scholen is dat alle schoolstichtingen aan de verbouwingen hebben bijgedragen.

Als de grond van een school zelf zou zijn en niet van de SvPO-stichting, dan kan er een probleem ontstaan in het geval de school zou ophouden te bestaan. In dat geval namelijk het ministerie of de gemeente het schoolgebouw vorderen, terwijl de scholen samen er heel veel geld in hebben gestoken. De waarde van het gebouw moet dus in de toekomst behouden blijven voor de scholen en dat kan met de SvPO-stichting die zich ten doel stelt de scholen te steunen. Stel een school houdt in de toekomst onverhoopt op te bestaan, dan kan de SvPO-stichting het gebouw bijvoorbeeld verhuren aan een andere partij en de inkomsten daaruit voor de andere scholen gebruiken.

Inspectie en Minister van OCW zien niets in deze opzet en vinden zelfs dat sprake is van verduistering van de schoolgebouwen! Dat is niet waar. De grond is in langdurige erfpacht gegeven en de gebouwen zijn van de schoolstichtingen. Die schoolstichtingen hebben zelf moeten voorzien in hun huisvesting met gespaard geld, onder meer van de SvPO-stichting. Uiteraard willen ze dan wel voorkomen dat het ooit aan de Minister kan toevallen. Er wordt overlegd met inspectie of dit op een zodanige wijze kan dat het wel haar goedkeuring kan wegdragen.

2.5 Stichting Frederikssoon

Dit is de stichting die de oprichter, M. van Denderen, van SvPO is gestart om nieuwe scholen mee te helpen met huisvesting en de periode dat ze nog geen overheidssubsidie

ontvangen. De stichting komt aan haar inkomsten door de vergoeding die zij ontvangt voor het werk van de oprichter voor de scholen.

Die vergoeding is conform de B-klasse norm voor onderwijs op kleine scholen (ofschoon de scholen gezamenlijk met hun omvang een hogere C-klasse zouden rechtvaardigen). Vertaald naar een maandsalaris komt dit neer op ca. 7.400 euro bruto.

In 2021 is de pastorie in Deventer verkocht aan de SvPO-stichting nadat er toestemming was gekomen voor de uitbreiding van het schoolgebouw.

3. Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid

3.1 Nieuw strategisch beleid

- Samenvoeging van de schoolstichtingen
- Overdracht aan een nieuw bestuur
- Aanvullingen op de arbeidsvoorwaarden:
  - extra vergoeding voor achtervang van collega's
  - hogere gemiddelde trede bij indiensttreding
- Kritiekpunten onderwijsinspectie geadresseerd
- Huisvestingsprogramma vrijwel afgerond

3.2 Extra vergoeding voor achtervang van collega's

Er is door schoolleiders uit een pallet mogelijk maatregelen om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren gekozen voor extra vergoeding voor achtervang van collega's. De regeling behelst dat docenten naarmate ze gemiddeld genomen vaker voor afwezige collega's invallen, een hogere extra vergoeding krijgen. De maximale extra vergoeding is 180 euro per maand. Naarmate een docent zelf meer afwezig is zal deze minder vaak een collega hoeven te vervangen en wordt de vergoeding minder.

Juist door corona is de druk die op de achtervang ontstond groter geworden. Er dreigde daardoor een aanzienlijke hoeveelheid lesuitval te ontstaan. Er is besloten om een deel van de gelden in het [kader van het nationaal onderwijsprogramma hier aan te besteden](#). Afgesproken is dat dit na twee jaar (dwz. eind 2023) geëvalueerd wordt om te zien of het voldoende effect heeft bij het behouden van de achtervang. Als besloten wordt tot voortzetting uit de lagere huisvestingslasten bekostigd worden.

3.3 Hogere gemiddelde trede bij indiensttreding

Voor de begroting is van belang wat de gemiddelde trede is bij indiensttreding. Dit bepaalt in hoge mate de ontwikkeling van de loonkosten. Er is lange tijd uitgegaan van trede 5 (LB5 in de onderbouw en LD5 in de bovenbouw). Dit is verhoogd naar 7 om meer ervaren mensen aan te trekken.

3.4 Structureel lagere huisvestingslasten

Een startende school houdt gedurende de eerste circa vijf jaar van haar bestaan geld over. Door in die periode te investeren in eigen huisvesting, kan structureel bespaard worden op

huur. Dat geldt althans in gemeenten die niet zelf de huisvesting voor de school verzorgen, maar dit aan de school delegeren. Bij SvPO zijn dat de scholen in Hardegarijp, Geldermalsen, Deventer en Hoorn.

In 2020 is voor die vier scholen een eigen gebouw gerealiseerd. Behalve enige erfpacht aan de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs voor de grond (en eventueel aanwezige opstallen) betalen die scholen voortaan geen huur meer. Er blijven daardoor voortaan middelen over en daar profiteren alle schoolstichtingen van - de schoolstichtingen met een eigen gebouw houden namelijk niet alleen meer over voor hun eigen exploitatielasten, maar kunnen daardoor ook makkelijker bijspringen in de exploitatielasten van de andere scholen.

3.5 Leerlingen

De SvPO is er voor alle kinderen waarvoor de basisschool inschat dat ze, binnen de randvoorwaarden van persoonlijk onderwijs, Havo of Vwo niveau kunnen halen.

Een aandachtspunt is daarbij dat in elke klas een aantal leerlingen geplaatst wordt dat extra aandacht (ADHD, dyslexie, e.d.) nodig heeft. Bij de bepaling van dit aantal houden we rekening met de landelijke percentages aandachtsleerlingen. Tot op heden is het steeds gelukt om deze aandachtsleerlingen gewoon op school te plaatsen, dat wil zeggen zonder aanvullende begeleiding en financiering. We geven immers elke leerling meer tijd en aandacht. Voor bijvoorbeeld een Havist kan het betekenen dat hij hierdoor Vwo kan doen, voor een Gymnasiast dat hij al op school aan universitair onderwijs kan beginnen, en voor een aandachtsleerling dat hij gewoon kan meedoen en niet naar het speciaal onderwijs hoeft. In Utrecht echter was in schooljaar 2018/19 het aandeel leerlingen met bijzondere zorgvraag dusdanig hoog dat het een zware wissel trok op het team. Omdat het niet is toegestaan om een maximum aantal aan zorgleerlingen te stellen, is in Utrecht in het zorgprofiel duidelijker gemaakt welke grenzen er aan de zorg zitten op school zelf. De locatie in Utrecht kreeg te maken met minder aanmeldingen door de negatieve publiciteit. Ouders van de geworven leerlingen hadden echter een realistisch beeld en wisten dat we niet een soort 'speciaal onderwijs *light*' zijn, maar een ambitieuze 'schoolse school'.

3.6 Onderwijskundig

Voor de invulling van ons onderwijsprogramma hebben we de eerste jaren nauw samengewerkt met IVIO Wereldschool. Nu de SvPO zelf alweer tien jaar ervaring heeft is die samenwerking minder nodig en benutten we de eigen informatie voor het gestaag verbeteren van het programma. Wel is er nog samenwerking omdat we leerlingen die vanwege het rooster niet nog een extra vak kunnen volgen toch het onderwijs van IVIO Wereldschool aan te kunnen bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor leerlingen met een bèta-profiel die graag economie erbij willen doen.

Een opmerking die inmiddels traditie is voor het jaarverslag: Er is het gehele jaar op alle scholen nagenoeg geen lesuitval geweest.

3.7 Toetsing en examinering

Na de verbeteringen van het PTA is er in 2021 ook een examencommissie geïnstalleerd. Dit is een versteviging van de PTA-commissie die er al was. De gezamenlijke docenten trekken middels deze commissie nog nadrukkelijker de examinering naar zich toe.

Een bijzonder aandachtspunt is het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen. Dat was betrekkelijk groot en bij vwo'ers zelfs rond de 0,7 en daarmee groter dan de norm van 0,5 die inspectie hanteert.

Er zijn afgelopen jaren twee maatregelen genomen om dit op te lossen:

1. Het pta is aangepast door meer toetsen in het examenjaar te doen.
2. De examentrainingen georganiseerd door de SvPO-stichting.

Dat laatste omdat eerdere ervaringen met een extern bureau niet positief waren. De aanpak blijkt succesvol, aangezien het verschil tussen se en ce is afgenomen.

In Kapelle zit met vwo in het examenjaar 2022 binnen de norm. Dat was in 2021 ook al het geval, waarmee het probleem structureel opgelost blijkt. In Geldermalsen is in 2022 voor het eerst vwo-examen gedaan. Het verschil zit onder de 0,5 en voldoet dus aan de norm. Alleen in Hurdegaryp is het verschil nog niet onder de 0,5. De vermoedelijke oorzaak daarvoor is dat de doorstroom bij vwo hoog ligt. Dat wil zeggen: er zijn heel weinig doublures. Dat is positief, maar werkt wel drukkend op de gemiddelde cijfer voor het centraal examen.

3.8 Interne opbouw

We zijn een scholengemeenschap voor Havo en Vwo. In Utrecht was er nog een mavo-licentie, maar die is in 2020 opgezegd. Door de hoge opstroom naar havo bleven er in de bovenbouw te weinig mavo-leerlingen over voor een mavo-afdeling. Bovendien bleek dat inspectie kon eisen dat leerlingen met een mavo-advies ook mavo-lesstof krijgen, terwijl dat hun opstroom belemmert. Door geen mavo-licentie te hebben kan dat niet meer.

Elk leerjaar heeft een eigen deel van het schoolgebouw waar het de meeste lessen krijgt. Vooral voor de 1ste en 2de klassers levert dat een bijdrage aan het gevoel van veiligheid. De school is huiswerk arm. Het meeste werk vindt plaats op school. Zeker de eerste jaren krijgen leerlingen ruim de gelegenheid om het werk op school te doen, met uitzondering van leeswerk voor een literatuurlijst of bronnenstudie voor een werkstuk of scriptie. Na het tweede schooljaar neemt de hoeveelheid huiswerk toe, ook om hieraan gewend te raken ten behoeve van de latere studie.

Centraal in de organisatie staan de docenten, in relatie tot hun klas. De gemiddelde klas omvat nooit meer dan 16 leerlingen. Gezien de maximale instroom zijn er 5 klassen per leerjaar. Deze zijn naar niveau ingedeeld, om docenten beter in staat te stellen hun lessen op maat te snijden. Er is per leerjaar bijvoorbeeld een klas Havo-kans, Havo, Havo+, Vwo en Vwo+. Elk jaar wordt onder verantwoordelijkheid van de schoolleiding een nieuwe indeling gemaakt van de leerlingen over de klassen.

Eind van het derde jaar worden leerlingen ingedeeld in klassen voor Havo-alfa, Havo-bèta, Vwo-alfa en Vwo-bèta. Verder is er een Hvwo-programma waarmee we Havo-leerlingen laten voorsorteren om na Havo zo mogelijk door te gaan met Vwo. We proberen het 'stapelen' op die manier te stimuleren.

Ieder school wordt geleid door een schoolleider. De schoolleiders van de vestigingen gezamenlijk zijn beleidsbepalend. Het dagelijks bestuur heeft de meeste besluitvorming in 2020 aan het schoolleidersoverleg gedelegeerd. Dat is in 2021 verder getrokken en begin 2022 zou het dagelijks bestuur aan hen worden overgedragen, maar dat is niet gelukt doordat er geen toestemming kwam van de Minister van OCW voor een samenvoeging van de scholen in één stichting en door een negatief rapport van de afdeling rekenschap van inspectie. Naar aanleiding van dat rapport eiste de Minister dat er een ander bestuur zou komen.

3.9 Werving

Ten bate van de nieuwe instroom kunnen ouders zich al vroeg opgeven als geïnteresseerde. In Utrecht, waar sprake is van een betoekent dit alleen dat ze als eerste voor de informatiedagen worden uitgenodigd. In andere plaatsen bepaalt het ook de volgorde van aannemen in het geval sprake is van overaanmelding.

Doordat met het persoonlijk onderwijs er veel leerlingen boven hun basisschooladvies weten uit te komen, kunnen zich ook leerlingen met mavo-advies aanmelden voor havo. In Amsterdam is dit binnen de centrale loting niet toegestaan. Om die reden wordt de school in Amsterdam buiten de loting gehouden. Dat betekent dat de school de werving op de gangbare manier zal doen via de eigen website - net als de andere scholen.

Om blijvend goed te concurreren op de arbeidsmarkt hebben we docenten een arbeidsovereenkomst geboden die hen meer salaris en bonuswerk oplevert. Onder bonuswerk verstaan we werk aan het curriculum dat docenten bij goed functioneren mogen doen en waarvoor ze extra goed betaald worden.

Leerling enquêtes. Jaarlijks zetten we in december de enquêtes onder leerlingen uit. In die enquêtes wordt hen (anoniem) gevraagd om hun mening over docenten en over de school in het algemeen. De informatie wordt gebruikt bij de voortgangsgesprekken met docenten, en voor de verbetering van de school. Na de ervaring met deze enquêtes in de eerste jaren is inmiddels een standaard in gebruik. Daardoor kunnen resultaten over het vorige jaar vergeleken worden en kunnen we een cyclus van continue verbetering van de school komen. Bovendien vergelijken we de resultaten van de scholen onderling en gebruiken we de gemiddelden als 'benchmark'.

4. Verantwoording

De gehanteerde Code voor Goed Bestuur van iedere schoolstichting is in dit jaarverslag opgenomen als Bijlage. Er hebben zich in 2021 geen afwijkingen voorgedaan van de Code.

In de Code is opgenomen dat voor iedere mogelijke belangenverstremeling gemeld wordt hoe er mee is omgegaan. In het onderstaande overzicht zijn ook meldingen opgenomen van betalingen door de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs en niet alleen van de schoolstichtingen.

4.1 Horizontale verantwoording

In 2021 is de verbetering van de informatievoorziening over SvPO aan belanghebbenden doorgezet. De documentatie-site is verder uitgebreid en ook de informatie voor en door docenten is aangevuld.

Met de MR'en zijn nieuwe reglementen opgesteld zodat er snel een GMR geformeerd kan worden als de scholen worden samengevoegd in één stichting.

In 2021 hebben de oprichters een verdere stap terug gedaan, in de overtuiging dat het schoolconcept voldoende 'landt' bij de schoolleiders.

Met partners in de omgeving houdt de school beperkt contact. Juist daarin zit vaak veel bureaucratie en deelname aan diverse gremia wordt door SvPO beoordeeld op de relevantie voor de leerlingen. Waar SvPO niet deelneemt aan gremia, geldt nadrukkelijk de keuze voor een coöperatieve betrokkenheid. In 2021 heeft voormalig bestuurder E. Terheggen de

contacten met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs voortgezet voor ieder van de SvPO-scholen.

4.2 Strategisch personeelsbeleid

Het is belangrijk om als werkgever aantrekkelijk te blijven. Zeker voor een groeiende schoolorganisatie, met telkens veel vacatures, is dat belangrijk. Daarbij moet op de nieuwe scholen ook een goed gebalanceerd team worden opgebouwd. Daarvoor is belangrijk dat de schoolleiders bij de samenstelling daarvan kunnen kiezen uit meerdere sollicitanten. We bereiken dit onder meer met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en een kies-voor-onderwijs campagne waarmee we persoonlijk onderwijs onder de aandacht brengen.

Er zijn nu 8 scholen, waarvan er al 3 volgroeid zijn. Op de langer bestaande scholen (Kapelle, Hurdegaryp en Geldermalsen) heeft de meerderheid een vaste aanstelling, op de later gestarte scholen is het iets minder dan de helft. Voor een binding met de school is het streven om docenten zoveel mogelijk een vaste aanstelling te bieden en hen daarbij ook zoveel mogelijk en wenselijk een vast rooster te bieden.

Naast de aantrekkelijke kenmerken van de schoolorganisatie zelf, willen we ook gestaag betere arbeidsvoorwaarden realiseren. Daarbij is belangrijk om een zekere mate van vrijheid te hebben om die in te vullen. Daarom zijn we gestart met een eigen 'rechtspositieregeling' waarvoor mensen in plaats van de CAO voor kunnen kiezen. Daarin kunnen dan andere keuzes gemaakt worden dan die collectief te regelen zijn, zoals:

- kleine klassen;
- bonusregeling;
- eigen budget dat naar eigen inzicht besteed mag worden;
- hogere salaristredes;
- extra tredes 13, 14 en 15 na trede 12 om medewerkers te binden,

In 2021 zijn de treden opnieuw verhoogd. Verder is er een regeling gekomen om onderling vervanging van collega's teneinde lesuitval te voorkomen beter te faciliteren. Iedere docent krijgt in principe 180 euro per maand erbij, waarbij de keren dat de docent zelf vervangen moet worden daar wel van af gaan.

Bij de monitoring van het personeelsbeleid laten we ons primair leiden door het doel van de school: Succesvol onderwijs verzorgen. De bijdrage van iedere docent aan dat doel is onderwerp bij de jaarlijkse cyclus van voortgangsgesprekken. Als er belemmeringen zijn, worden die in deze gesprekken aan de orde gesteld en kunnen schoolleiders dit meenemen in het schoolleidersoverleg om te bepalen wat er aan gedaan kan worden.

Verder beoordelen we de aantrekkingskracht van de SvPO als werkgever aan het aantal sollicitanten dat we op vacatures krijgen. Dat is in 2021 ondanks de toegenomen druk op de arbeidsmarkt en de negatieve publiciteit rond de 'zeer zwak' rapporten van inspectie over Amsterdam en Utrecht over de hele linie op peil gebleven. Wel merken we dat er een verschuiving is naar werving via uitzendbureaus.

Aan het einde van ieder schooljaar, bij eventuele herziening van de begroting, wordt bepaald wat de financiële ruimte is voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden in de eigen rechtspositieregeling (RP). In 2021 zijn de verbeteringen van de cao gevolgd, waardoor de voorsprong van de RP op de cao behouden bleef. Hiervoor zijn ook de convenantsmiddelen in het kader van de 'aanpak lerarentekort' voor ingezet.

De organisatie simpel houden, waardoor de overhead beperkt blijft en het geld in de klas blijft. Is de overhead dan inderdaad zo klein?

Bij de SvPO werken vrijwel alleen docenten. In totaal over de acht scholen gerekend gaat het om 157 fte. De overhead bestaat uit 11,4 fte (8 fte schoolleiding, 1,4 fte administratie en 2,0 fte directie). Dat is 7,3% en dat is opnieuw heel bescheiden.

Een dergelijke kleine overhead is alleen te realiseren door de organisatie zo eenvoudig mogelijk te houden. Duidelijke keuzes maken over wat we wel en niet doen. Niet met alle winden meewaaien.

Wie 'kleine klassen' en 'persoonlijk onderwijs' zegt krijgt daarvoor de handen wel op elkaar. Maar het is belangrijk om alle betrokkenen ook duidelijk te maken dat dit alleen kan door de eenvoud van de organisatie streng te bewaken. Het maken van een uitzondering is in het bijzonder voor een bureaucratische organisatie veel makkelijker. Zo kan er een commissie opgetuigd worden die over de toepassing van uitzonderingen moet oordelen, waarbij bepaalde procedures gevolgd worden. Dat is met geringe overhead onmogelijk. Voor betrokkenen is juist dat soms moeilijk te begrijpen. De school is toch kleinschalig? Waarom kunnen er dan niet vaker uitzonderingen gemaakt worden? Het antwoord: Omdat die uitzonderingen voor bureaucrativering zorgen en de kleinschaligheid ondermijnen.

Beheersing van uitkeringen na ontslag

Van ontslag is door de gestage groei van de scholen zelden sprake. Gezien het feit dat er voorlopig nog groei wordt voorzien doordat verschillende schoolvestigingen nog in een stadium van opbouw zitten, behelst het beleid tot beheersing van uitkeringen vooralsnog dat bij eventuele boventaligheid gekeken wordt naar mogelijkheden op de andere schoolvestiging.

4.3 Passend onderwijs

Passend onderwijs levert een zware administratieve last op met veel overhead. Dat is doordat een beroep op extra voorzieningen met veel verantwoording gepaard gaat. SvPO probeert te beperken door zoveel mogelijk extra voorzieningen aan iedere leerling te geven. Er is dan immers geen aanvraag voor nodig: het is er al. De standaard voorzieningen zijn onder meer kleine klassen, veel onderwijstijd, extra tijd voor toetsen, aanpassing van opdrachten bij dyslexie.

Het in 2020 geïntroduceerde nieuwe ondersteuningsprofiel is in 2021 geïmplementeerd. In het nieuwe profiel is duidelijker gemaakt dat een school voor persoonlijk onderwijs voor iedere leerling onderwijs biedt met extra ondersteuning. De extra ondersteuning is reeds in de basisondersteuning vervat. Dit is in tegenstelling tot de gangbare opzet waarbij er ondersteuning is in drie niveaus: Regulier, Extra ondersteuning en Speciaal onderwijs. Bij SvPO is het eerste niveau afwezig. Er is bijvoorbeeld niet een aparte kleine klas voor leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte, er is voor iedere leerling een kleine klas - ook voor degenen met een speciale ondersteuningsbehoefte. Deze opzet betekent ook dat voor leerlingen die nog meer ondersteuning nodig hebben dan de SvPO standaard biedt, gekeken wordt naar een plek in het speciaal onderwijs.

Bij de implementatie van het nieuwe profiel is in het bijzonder gelet op het volgen van de correcte administratieve procedures. Daartoe zijn er per school enkele uren per week extra vrij gemaakt voor een ondersteunende zorgcoördinatie.

Zowel de middelen uit de reguliere bekostiging als extra middelen vanuit het samenwerkingsverband passend onderwijs worden ingezet om de extra ondersteuning voor alle leerlingen te bieden. In het bijzonder worden de middelen gebruikt om kleine klassen en

een ruimhartige hoeveelheid onderwijstijd te bekostigen. Dit doel volgt uit de grondslag van onze school.

4.4 Verbonden partijen

Zie voor informatie over Stichting voor Persoonlijk Onderwijs en Stichting Frederikssoon hoofdstuk 2 hierboven.

De Stichting Landelijk verband Passend Onderwijs is ooit opgericht om een landelijk samenwerkingsverband passend onderwijs op te richten. Dat is uiteindelijk niet gelukt. De Stichting heeft sindsdien een slapend bestaan.

De scholen zijn aangesloten bij respectievelijk de volgende regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

- Amsterdam: Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen
- Deventer: Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Deventer
- Geldermalsen: Samenwerkingsverband Rivierenland
- Hengelo: Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2302
- Hoorn: Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs West-Friesland
- Hurdegaryp: Samenwerkingsverband Zuid-Oost Friesland
- Kapelle: Coöperatie Samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs Oosterschelderegio
- Utrecht: Sterk voortgezet onderwijs

De scholen worden in de samenwerkingsverbanden bestuurlijk vertegenwoordigd door de heer E.M. Terheggen.

Er hebben zich bij geen van deze samenwerkingsverbanden bijzondere ontwikkelingen voorgedaan in 2021. Geen van de samenwerkingsverbanden heeft bijzondere eisen gesteld aan de verantwoording in het jaarverslag van het schoolbestuur.

4.5 Corona

De sluitingen van de scholen heeft uiteraard een grote impact gehad op de leerlingen. Het onderwijs op afstand kon tijdens de lockdowns toch snel weer opgepakt worden, mede doordat veel van de leermiddelen van SvPO online beschikbaar zijn.

Na de eerste lockdown is er in juni 2020 een extra CITO-meting gedaan onder leerlingen die naar de bovenbouw zouden gaan om te bezien of er geen achterstanden waren die de overstap zouden bemoeilijken. Uit de meting bleek dat zich geen aanwijsbare (negatieve) effecten hadden voorgedaan. Leerlingen hadden zich niet anders ontwikkeld dan we in eerdere jaren gewend waren.

In 2021 en begin 2022 zijn de resultaten van leerlingen in lijn gebleven met pre-corona resultaten. Het geringe corona effect wijten we aan het afstandsonderwijs dat snel op de rit is gekregen en aan de intensivering van de eigen aanpak. Dat laatste hebben we kunnen bereiken met de extra gelden die in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) beschikbaar kwamen. [Vanuit de schoolleiders is een voorstel gedaan dat met alle MR'en is afgestemd](#). NPO leverde 8,5% extra bekostiging op. Dat is als volgt verdeeld:

- 4,5% om de gemiddelde klassengrootte tijdelijk nog kleiner te maken, zodat docenten optimale begeleiding konden geven. De gemiddelde klassengrootte is schooljaar 2021/22 gedaald naar 12,5 leerlingen.

- 3,0% extra vergoeding voor een regeling om de onderlinge vervanging door collega's ook als door corona meer vervanging nodig is, te stimuleren. Dit voorkomt lesuitval en zorgt zo voor meer onderwijstijd en dat is post-corona van het grootste belang. Iedere docent ontvangt 2.160 euro extra per jaar, minus 30 euro per blok dat hij/zij vervangen moet worden vanwege afwezigheid.
- 1,0% voor bijspijker cursussen aan het eind van de onderbouw om de landing in de bovenbouw beter te garanderen.

De verkleining van de klassengrootte is ingevoerd bij aanvang van schooljaar 2021/22 en blijft in principe twee jaar van kracht, mits de NPO gelden voor 2022 ook weer voor een deel hieraan besteed zullen worden. Daarover moet nog een besluit genomen worden in overleg met de MR'en.

De achtervang regeling is 1 januari 2022 ingegaan en blijft eveneens in principe twee jaar van kracht. Er zal bij de bepaling waar de NPO gelden voor 2022 aan besteed worden ook gekeken moeten worden hoeveel hieraan is besteed.

De bijspijker cursussen waren eenmalig. Voor de bijspijker cursussen zouden bovenbouw docenten ingezet worden. Het is echter niet gelukt om die daarvoor te interesseren. Om die reden is een beroep gedaan op een extern bureau om mensen te leveren voor de cursussen aan de 3e jaars leerlingen.

4.6 Prestatiebox

Middelen uit de prestatiebox tegen leerlingachterstanden zijn in 2021 ingezet voor de aanpak van corona, waaronder in het bijzonder de inrichting van het thuisonderwijs. De licenties voor software om afstandsonderwijs te ondersteunen zijn voortgezet.

4.7 Politieke en maatschappelijke verantwoording

Latere selectie in het voortgezet onderwijs

Er is steeds meer aandacht voor de kansen die het Nederlands onderwijs aan kinderen biedt. Er is kritiek op de vroege selectie in het voortgezet onderwijs en er is een pleidooi om dit later te doen. Dit is een kerndoel van onze scholen en we zijn dan ook heel gelukkig met de aandacht hiervoor. We bieden leerlingen zoveel mogelijk kans om op te stromen. Mavo-leerlingen krijgen twee jaar lang de kans om Havo te halen. Havo-leerlingen krijgen drie jaar de kans om Vwo te halen. We hebben bovendien een voorziening voor een makkelijke overstap om na Havo nog met Vwo verder te gaan.

Kleinere klassen

Een andere ontwikkeling die we signaleren is dat er ook meer aandacht is voor de effectiviteit van kleinere klassen. Op de zogeheten menukaart van corona-maatregelen waar scholen uit konden kiezen om de extra gelden aan te besteden ontbrak het verkleinen van klassen dan ook niet.

Mindere resultaten Nederlandse leerlingen internationaal

In internationale vergelijkingen behalen Nederlandse leerlingen minder goede resultaten bij leesvaardigheid. We hebben dit probleem natuurlijk al langer op de agenda staan. Leerlingen bij SvPO halen zeer goede resultaten op alle technische onderdelen

(woordenschat, grammaticale kennis e.d.), maar de leesvaardigheid is niet hoger dan het landelijk gemiddelde. Het curriculum is hierop aangepast in 2021. De effecten daarvan zijn nu nog niet meetbaar, maar we zullen dit in navolgende jaren toetsen.

Financiële verantwoording

Maatschappelijke organisaties worden meer en meer geconfronteerd met verantwoordingsvragen. De afgelopen periode is gebleken dat dit voor SvPO in het bijzonder een uitdaging is. Dat heeft onder meer te maken met:

- de vreemde structuur met 8 stichtingen, waardoor er zichtbaar geld over een weer gaat;
- de opstartfase van scholen waarin er te weinig startbekostiging is en die van derden verkregen moet worden;
- het ontstaan van SvPO met een echtpaar als oprichters, die vervolgens ook beide in de organisatie werkzaam zijn;
- de financiële strategie waarbij in de eerste jaren van een nieuwe school geld overblijft dat in kostenreductie geïnvesteerd moet worden.

De scholen zijn onderhand ook voorbij hun opbouwfase heen, waarin ze investeringen moesten doen in huisvesting die zeer ingewikkeld waren om te financieren. De noodgedwongen keuzes die daarbij zijn gemaakt werden soms moeilijk begrepen door buitenstaanders, waaronder inspectie.

De scholen worden samengevoegd in één stichting, waardoor de verantwoording transparanter zal worden. Oprichter M. van Denderen zal in 2022 afscheid nemen zodra het nieuwe bestuur geïnstalleerd kan worden.

4.8 Toegankelijkheid en toegangsbeleid

De toegankelijkheid van onze scholen is een belangrijk aandachtspunt in ons inclusieve beleid. In 2021 hebben we die toegankelijkheid op de volgende punten weten te verbeteren:

- In de nieuwbouwprojecten is er steeds aandacht voor geweest om gebouwen beter toegankelijk te maken. Nadat de gebouwen in Geldermalsen, Hardegarijp en Utrecht voor rolstoelen uitstekend te gebruiken zijn gemaakt, is bij de renovatie van Deventer waar mogelijk rekening gehouden met de toegankelijkheid. Een lift is daar niet realiseerbaar, maar er zijn veel lokalen op de begane grond die wel toegankelijk zijn.
- Net als in 2020 is in de nieuwe online versie van Workbook de toegankelijkheidsvoorzieningen verder verbeterd.

5. Kwaliteitszorg

5.1 Schoolplan uitgebreid

In 2021 is het schoolplan uitgebreid met een [apart hoofdstuk over kwaliteitszorg](#). Nadat de onderwijsinspectie eerder een positief oordeel over de kwaliteitszorg had gerapporteerd, sloeg dat na het negatieve rapport over de school in Utrecht om in een negatief oordeel. Een extern adviseur is aangetrokken om de kwaliteitszorg te herformuleren en in het bijzonder daarin op te nemen wat de scholen in de praktijk al doen.

De gestelde doelen in het schoolplan behelzen dat leerlingen zich tenminste op en liefst boven basisschooladvies ontwikkelen. Daarin slagen alle acht scholen ook in 2021 weer goed. Zie daarover de volgende subparagraaf.

In het nieuwe schoolplan is er meer aandacht voor personeelsbeleid en organisatorische ontwikkeling. Medewerkers ervaren de achtervang die ze voor elkaar bij afwezigheid moeten geven om lesuitval te voorkomen als belastend. Er is in 2020 gewerkt aan de opbouw van een studentenpool om achtervang te bieden, maar dat was nog niet op alle schoollocaties gelukt. In 2021 is daar verder aan gewerkt. Verder is er besloten om de achtervang beter te faciliteren met een vergoeding. De achtervang is erg belangrijk om lesuitval te voorkomen.

Voor de ontwikkeling van docenten is er ook in 2021 weer een startcursus voor nieuwe docenten gerealiseerd. Verder is er een start gemaakt met een 'SvPO academy' - een online platform voor laagdrempelige cursussen voor medewerkers.

Organisatorisch is de ontwikkeling van het schoolleidersoverleg (SLO) tot beleidsbepalend orgaan verder voltooid.

5.2 Ontwikkeling van leerlingen

De opstroom (% leerlingen dat boven basisschooladvies uit komt minus % dat daaronder komt) is opnieuw buitengewoon hoog. Er zijn vijf scholen waarvan deze opstroom is gepubliceerd door de onderwijsinspectie en de opstroom ligt opnieuw boven de 30%. Er zijn vrijwel geen andere scholen die bij dergelijke percentages in de buurt komen.

Al acht jaar op rij halen SvPO hoge opstroomcijfers. We mogen stellen dat het concept van intensief onderwijs, gekoppeld aan drie jaar lang de kans om op te stromen, zich aardig bewezen heeft.

Als leerlingen op het hoogst haalbare niveau uitkomen, zou er wellicht het risico bestaan dat ze daardoor vaker blijven zitten of voor het examen zakken. Dat blijkt niet te gebeuren. De doorstroom bovenbouw (% leerlingen dat niet doubleert en niet zakt) is op alle scholen voldoende.

De geringe afstroom en forse opstroom betekenen dat in de bovenbouw zeer veel leerlingen op en boven hun basisschooladvies zitten. Het is natuurlijk een flinke uitdaging om ervoor te zorgen dat dan niet veel van die leerlingen doubleren of zakken voor hun examen. Uit de resultaten van scholen die al meerdere eindexamenresultaten hebben gehad, in Hardegarijp en Kapelle blijkt dat het onderwijs de ambities weet waar te maken. Leerlingen blijven gemiddeld niet vaker zitten en slagen voor hun eindexamen - veelal met een extra vak en een dubbel profiel.

Er is een aandachtspunt in Hurdegaryp voor wat betreft de doorstroom havo in de bovenbouw. Deze stagneerde in 2020 en met docenten in de bovenbouw is overlegd hoe hierop gehandeld kan worden. De schoolleider heeft afgesproken dat er een strakkere begeleiding nodig is in met name havo4. Deze klassen kunnen niet op dezelfde manier begeleid worden als vwo4.

In Kapelle stagneerde de doorstroom onderbouw en de doorstroom vwo bovenbouw in 2020 in lichte mate. Het is in 2021 weer verbeterd.

In Geldermalsen is de doorstroom bovenbouw na een dip in 2020 in 2021 verbeterd. De verwachting is dat nu er in 2022 voor het eerst ook examens vwo zijn, de doorstroom boven de norm zal zitten.

In Utrecht ontstond een dip in de doorstroom onderbouw door een administratieve wijziging. Door het opzeggen van de mavo-licentie moest de opleidingscode van leerlingen aangepast worden. Dit effect is eenmalig, maar werkt nog door in het meerjarig gemiddelde.

In Amsterdam is de doorstroom onderbouw en bovenbouw zeer hoog. In Deventer, Hoorn en Hengelo (alledrie gestart in 2019) is er alleen nog een doorstroom onderbouw en die is voldoende.

Leerlingaantal

Het negatieve oordeel van inspectie over Utrecht heeft er toe geleid dat er minder leerlingen geworven werden. De verwachting is dat voor 2021/22 dit effect zich nog steeds zal doen voelen, ook op de andere scholen. De inspectie heeft rapporten samengesteld die naar onze stellige overtuiging onjuistheden bevatten en bovendien weigert inspectie om de onderwijsresultaten mee te wegen in het oordeel. Daardoor hebben de scholen in Amsterdam en Utrecht ten onrechte een zwak oordeel gekregen. Ten onrechte of niet, het zal het aantal aanmeldingen negatief beïnvloeden. In de herziene begroting zijn de verwachte effecten hiervan meegenomen.

Per saldo is de verwachting voor schooljaar 2022/23 dat het aantal leerlingen niet zal groeien, maar gelijk zal blijven.

6. Financiële situatie

6.1 Continuïteit

Verderop in deze paragraaf treft u de meerjarenbegroting aan. Daarin zit ook een vergelijking tussen begroting 2021 en realisatie. Een toelichting daarop treft u aan in de paragraaf over begroting en realisatie.

In de nieuwe prognoses is de 'vereenvoudiging bekostiging' die de Minister overweegt door te voeren verwerkt. Als gevolg daarvan zijn de inkomsten van de SvPO sinds 2021 gestaag met circa 5% gaan dalen.

Deze korting op de bekostiging onderstreept het belang om de nieuwbouw en renovatie zoveel mogelijk uit de kasstroom te bekostigen, zodat er minder verplichtingen in de toekomst over blijven. Deze investeringen zijn inmiddels grotendeels gedaan en de besparingen gerealiseerd.

We houden er rekening mee dat er voorlopig minder leerlingen zullen zijn. Dat is het gevolg van negatieve aandacht in de media en inspectierapporten. Wij willen dat inspectie kijkt naar de resultaten van onze scholen, zowel de onderwijsopbrengsten (opstroom, geslaagden, enz.) als het effect van onze vorm van passend onderwijs. Wij zetten daarbij in op zoveel mogelijk (zorg)voorzieningen voor iedereen standaard (kleine klas, veel onderwijstijd, etc.) en daarom beperkte extra voorzieningen. Op de meeste scholen is het omgekeerd, maar wij menen dat onze aanpak per saldo tot een beter passend onderwijs leidt.

We vinden dat inspectie voor die resultaten in haar rapporten weinig oog heeft en daardoor teveel blijft hangen in de processen en procedures. De negatieve beoordelingen die we daarop krijgen werken door in de werving van leerlingen.

Ondanks verwachte terugloop van leerlingen en minder bekostiging zien we dat de meerjarenbegroting zich naar tevredenheid kan ontwikkelen. Ieder van de scholen laat een gestage maar niet excessieve groei van het eigen vermogen zien en ook het werkkapitaal ontwikkelt zich al direct in 2021 weer positief.

Investeringsbeleid

Ondanks de verwachte afname in aantallen leerlingen blijven de financiële prognoses positief. De beperking van de huisvestingslasten zorgt voor een goede basis.

In 2021 zijn de investeringen in huisvesting afgenomen. Verdere concrete investeringsplannen zijn momenteel beperkt.

Alleen in Deventer zal nog geïnvesteerd worden om de pastorie bij de tot school verbouwde kerk te betrekken. De pastorie is in 2021 aangekocht door de SvPO-stichting. Op moment van schrijven van dit jaarverslag wordt er bovendien een uitbreiding gerealiseerd naast de kerk voor enkele extra lokalen.

Een optie is nog om een bijdrage te leveren aan een campus voor taalreizen. De taalreizen wordt sinds schooljaar 2021/22 buiten de schoolstichtingen om georganiseerd voor de SvPO-stichting en uitgevoerd door een reisbureau. De taalreizen worden zo goedkoop mogelijk aangeboden aan ouders en dat vormt een belangrijke 'usp' bij de werving van leerlingen. Voor de scholen loont het daarom om eraan bij te dragen om de taalreizen zo goedkoop mogelijk te houden. Via de werving zijn immers extra inkomsten te realiseren waar slechts beperkt extra kosten tegenover staan.

Tot nu toe worden de meeste taalreizen georganiseerd met verblijf bij gastgezinnen. Ouders hebben in een referendum in 2021 aangegeven daar minder tevreden over te zijn en de voorkeur te geven aan een verblijf op een campus. Een dergelijke campus zou ook de kosten laag kunnen houden. Zonder campus zijn de taalreizen op termijn niet meer betaalbaar.

6.2 Begroting en realisatie

We houden vanwege de negatieve aandacht rond de inspectierapporten en vanwege bevolkingskrimp rekening met minder leerlingen. Verder zal de post salarissen nog enige tijd toenemen, doordat er in Deventer, Hoorn en Hengelo nog een bovenbouw bij zal komen (met docenten die 1e graads en daardoor duurder zijn). Op alle scholen stijgen de salarissen ook nog omdat de anciënniteit van docenten gestaag toeneemt.

Hieronder gaan we per school in op verschillen in begroting/realisatie.

Voor alle scholen was het aantal fte overig iets hoger dan begroot. Dit was vanwege de uitbreiding van uren voor zorgcoördinatie.

Voor alle scholen geldt dat de rijksbekostiging hoger was dan begroot. Oorzaak was een groter dan verwacht aantal leerlingen en een hogere bekostiging per leerling. Dat laatste was in belangrijke mate toe te schrijven aan de extra middelen in het kader van het nationaal programma onderwijs. Gemiddeld was de bekostiging daardoor 22% hoger dan begroot.

Daar stond tegenover dat ook de personeelskosten hoger waren dan begroot, behoudens op de scholen die nog geen bovenbouw hadden (Deventer, Hengelo, Hoorn). Dat laatste heeft te maken met dat daar minder beroep gedaan hoefde te worden op uitzendbureaus (tweede graads docenten voor de onderbouw zijn minder schaars dan eerstegraads

docenten) en met het geringere aantal leerlingen (en dus klassen) dan begroot. Over alle scholen in totaal waren de personeelskosten per saldo 8,9% hoger dan begroot.

Zowel overige baten als overige kosten zijn per saldo over de acht scholen genomen hoger dan begroot. Dit heeft te maken met de onderling steun die de scholen elkaar gegeven hebben. Wat dan voor de ene een extra overige kosten is, is voor de ander een extra overige bate.

Het eigen vermogen van de scholen is sterk toegenomen. Dit als gevolg van de investeringen die in de eigen gebouwen gedaan konden worden. Het oogmerk daarvan is zoals reeds opgemerkt dat de huisvestingslasten in de toekomst lager zijn, waardoor ook dan de kleine klassen nog betaalbaar blijven.

De kortlopende schulden zijn bij ieder van de scholen hoger dan begroot. Het gaat om overlopende boekingen per einde boekjaar. De langlopende schulden zijn ondanks de investeringen in gebouwen nihil, waarmee de financiële strategie (zie par. 6.4 lid 2) precies heeft uitpakkt zoals beoogd.

6.3 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen staan in de jaarrekening. We bespreken ze hier inhoudelijk.

Er staat na alle investeringen een zeer stevige balans. Met uitzondering van Utrecht (dat geen eigen gebouw heeft), is de solvabiliteit ruim voldoende tot zeer goed. De uitzondering van Utrecht wordt veroorzaakt door de korting met 15% op de bekostiging door OCW. De school heeft deze korting gekregen nadat zij opnieuw een 'zeer zwak' oordeel kreeg van inspectie. Er is een bodemprocedure aanhangig gemaakt tegen dit oordeel, omdat inspectie de goede resultaten van de school niet wil meewegen terwijl dit wel zou moeten. De verwachting is dat de school goede kans maakt in de bodemprocedure gelijk te krijgen. In dat geval ligt een schadeclaim voor de hand.

De liquiditeit is over de acht scholen gezamenlijk genomen voldoende. Er hadden aan het einde van het boekjaar nog overmakingen gedaan kunnen worden van de scholen met een hogere liquiditeit dan de norm (>1,5) naar de scholen met een lagere liquiditeit. Gelet op de aanstaande samenvoeging van de stichtingen werd die niet meer nodig geacht.

Het criterium van het weerstandsvermogen is een soort stresstest: in hoeverre de organisatie na het wegvallen van de Rijksbekostiging en dus opheffing van de school, de laatste rekeningen nog kan betalen. Het weerstandsvermogen ligt eind 2021 onder het streefgetal van 10%. Dat is gezien de investeringen in huisvesting logisch.

Er is echter geen mogelijkheid dat de bekostiging van alle scholen tegelijk zou wegvallen. Geen van de scholen wordt acuut met opheffing bedreigd. De enige school waar dit voor zou kunnen gelden is Utrecht ingeval die opnieuw een oordeel 'zeer zwak' zou krijgen in mei 2022. Dat wordt niet verwacht gelet op wat er allemaal gedaan is om de kritiekpunten van inspectie op te lossen, maar als de school opgeheven zou worden, dan zou dat per 1 augustus 2022 zijn. Doordat het personeel dan aan de slag kan in Amsterdam of Geldermalsen zullen de kosten van opheffing beperkt zijn en daarvoor zijn voldoende middelen aanwezig. In 2022 neemt het weerstandsvermogen weer gestaag toe en zal eind van het jaar boven de 10% zitten.

6.4 Financiële strategie

1. Acht schoolstichtingen bestuurd als ware ze één stichting

Dat de scholen in een aparte stichting zitten is niet onze keuze, maar er zijn gelukkig veel mogelijkheden om ze als één geheel te besturen. Dat biedt aan ieder van de scholen meer zekerheid doordat ze elkaar kunnen steunen, het geeft inkoopvoordelen en het zorgt voor een hogere kwaliteit doordat ervaring en expertise gedeeld kunnen worden.

De stichtingen hebben daarom dezelfde bestuursleden, maar de scholen hebben ook dezelfde schoolgids, schoolplan, enz. De scholen zijn immers nagenoeg identiek georganiseerd.

Bij de beoordeling van de financiële positie is het ook belangrijk om de situatie over alle scholen heen te nemen. Uit de bespreking van de kengetallen hierboven is bijvoorbeeld af te lezen dat die van school tot school weliswaar verschillen, maar dat het vooral van belang is of ze gemiddeld genomen voldoende zijn (waar inderdaad het geval is).

Helaas is de inspectie het met het bovenstaande niet eens. Volgens inspectie mogen scholen elkaar alleen steunen als er een 'overschot' is. Maar hoe dat gedefinieerd of bepaald moet worden is onduidelijk. Inspectie hanteert liefst 4 verschillende criteria daarvoor in de rapporten over onze scholen. Als de samenvoeging van de scholen in één stichting is geëffectueerd dan is dit probleem hoe dan ook opgelost.

2. Startende scholen investeren hun surplus in kostenbesparing

Een school houdt de eerste ca. zes jaar van haar bestaan geld over. Dat komt omdat de overheid voor iedere leerling hetzelfde bedrag uittrekt, ongeacht of de leerling in de onder- of de bovenbouw zit. Onderbouw leerlingen zijn echter goedkoper dan bovenbouw leerlingen. Dat komt omdat ze les krijgen van tweedegraads docenten, die ca. 30% minder kosten dan eerstegraads docenten.

Door dit surplus van de eerste jaren te investeren in kostenbeperkende maatregelen, wordt er ook op de lange termijn geld bespaard. De belangrijkste investeringen die we doen zijn in de eigen huisvesting in gemeenten waar we zelf voor de huisvesting moeten zorgen. Door die investeringen hebben we structureel lage huisvestingslasten. Dit is mede de manier waarop we ook op lange termijn de kleine klassen kunnen bekostigen en fluctuaties in aantallen leerlingen kunnen opvangen.

3. Denken in investeringsmogelijkheden, niet in investeringsplannen

In de meerjarenbegroting zijn geen grote investeringen opgenomen in bijvoorbeeld de huisvesting. De reden is dat die ook niet gepland worden en er geen verplichtingen zijn aangegaan. Er zijn echter wel investeringsmogelijkheden aangewezen. Die zijn niet noodzakelijk, maar leiden wel tot het verlagen van de kostenbasis in de toekomst. Mochten er onverwacht voldoende middelen beschikbaar komen door meevallers in de begroting, dan kunnen die daaraan besteed worden.

Om deze reden kan de realisatie soms sterk afwijken van de begroting, namelijk als een investeringsmogelijkheid ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

6.5 Risico beheersing en continuïteit

De meerjarenbegroting vormt het startpunt voor het dagelijks bestuur. Veranderingen worden geaggregeerd en er worden indien vereist, maatregelen vastgesteld om in te spelen op de veranderingen. De ontwikkelingen die worden voorzien zijn hierboven bij de prognose vermeld. De ontwikkelingen zijn niet nieuw en komen ook niet als verrassing. Al bij de start van de school is er op geanticipeerd.

Risico's:

- Afname aantal leerlingen (bevolkingskrimp, negatieve inspectierapporten).
- Negatief oordeel van de onderwijsinspectie over Utrecht in 2019 en nieuwe rapporten in 2021 met opnieuw veel opmerkingen.
- Gesteggel met inspectie over de inrichting van de schoolorganisatie. Inspectie vindt die kort gezegd te eenvoudig, met te weinig verantwoordingscycli er in opgenomen. Als inspectie daarin gelijk krijgt, ontstaat de noodzaak om daar meer middelen voor in te zetten en dat gaat ten koste van de kleine klassen. Dat kan weer effect hebben op de werving van leerlingen.
- Krapte op de arbeidsmarkt noopt tot steeds betere arbeidsvoorwaarden. Het bestuur heeft een eigen rechtspositieregeling ontworpen met o.a. extra salaris en een bonusregeling. Er was al een vakantieregeling ingevoerd met meer vrije dagen voor docenten. Er is in 2021 een regeling uitgedacht voor vergoeding van achtervang om de werkdruk indirect verder te beperken.
- De bekostiging zal na 2021 verlaagd worden omdat kleine scholen gekort worden. Er is een overbruggingsregeling gekomen. Die is niet in de begroting verwerkt. Deze tijdelijke extra inkomsten ten opzichte van de begroting zullen ingezet worden om duurzaam de toekomstige inkomsten te verhogen danwel de kosten te verlagen. Daarmee kan een deel van de uiteindelijke daling van de bekostiging worden opgevangen.

6.6 Beleggingen

We hanteren een voorzichtig beleid ten aanzien van beleggen en beleningen. We spreiden eventuele overtollige middelen op verschillende spaarrekeningen. We zijn een onderwijsinstelling en geen beleggingsclub. Tot op heden is er alleen een spaarrekening bij Triodos voor middelen die tijdelijk niet op de rekening courant (eveneens bij Triodos) nodig zijn. Helaas wordt daar nu wel een negatieve rente op in rekening gebracht. Omdat bovendien tijdelijk iets meer bekostiging binnen zal komen dan nu is begroot, moet het bestuur zich bezinnen over de vraag hoe deze middelen duurzaam ingezet kunnen worden. Vooralsnog gaan we er van uit dat het mogelijk is om in de eigen organisatie te investeren om daarmee toekomstige uitgaven te beperken (maatregelen voor energiebesparing, zonnepanelen, investeringen in lesmethoden, e.d.).

6.7 Bezoldiging bestuur

Omwille van de professionalisering van het bestuur is vanaf schooljaar 2020/21 de vergoeding voor toezichthoudende bestuurders verhoogd naar circa 8.400 euro per jaar.

Stichting Frederikssoon kreeg voor het werk van de door haar geleverde bestuursvoorzitter in 2021 een vergoeding van 138.000 euro in totaal. Dit komt overeen met een bruto salaris van ca. 7.560 euro.

7. Begroting en jaarrekening

Alle scholen bij elkaar

Alle scholen bij elkaar	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	2.070	2.129	2.055	2.340	2.580	2.710	2.810
Personeel (fte)							
Schoolleiding	8	8	8	8	8	8	8
Docenten	157,9	157,7	177,3	191,6	204,3	218	224
Overig	10,4	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	9.096	11.143	11.806	11.596	11.416	11.416	11.416
Financiële activa	0	54	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	943	0	0	0	0	0
Liquide middelen	3.068	3.106	1.830	3.740	5.452	6.349	6.836
	12.165	15.246	13.636	15.336	16.868	17.765	18.252
Algemene reserve (EV)	12.164	12.682	13.855	15.336	16.868	17.765	18.252
Voorzieningen	0	176	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	2.389	0	0	0	0	0
	12.164	15.247	13.636	15.336	16.868	17.765	18.252
Rijksbijdrage	18.065	21.959	19.202	19.975	21.839	22.848	23.624
Overige bijdragen	920	895	534	553	609	630	630
Overige baten	1.725	4.299	2.410	1.000	800	740	540
Personeelskosten	12.396	13.515	14.748	16.442	18.101	19.686	20.672
Afschrijvingen	734	769	715	785	785	785	785
Huisvesting	1.480	1.464	2.670	1.620	1.630	1.650	1.650
Overig	3.040	6.425	2.840	1.200	1.200	1.200	1.200
Saldo baten en lasten	3.060	4.980	1.173	1.481	1.532	897	487

Amsterdam

AMSTERDAM	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	300	340	320	360	360	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	20	22	27	28	28	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	160	113	160	160	160	160	160
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	313	0	0	0	0	0
Liquide middelen	778	301	234	519	713	846	918
	938	727	394	679	873	1006	1078
Algemene reserve (EV)	938	450	394	679	873	1006	1078
Voorzieningen	0	28	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	248	0	0	0	0	0
	938	726	394	679	873	1006	1078
Rijksbijdrage	2618	3154	2934	3021	3021	3021	3021
Overige bijdragen	0	10	0	0	0	0	0
Overige baten	320	17	0	0	0	0	0
Personeelskosten	1606	1984	2255	2371	2462	2523	2584
Afschrijvingen	24	23	25	25	25	25	25
Huisvesting	140	149	190	190	190	190	190
Overig	370	915	520	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	798	110	-56	285	194	133	72

Deventer

DEVENTER	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	185	175	236	300	360	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	16	14,2	18,3	23,3	28	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	100	742	1450	1450	1450	1450	1450
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	39	0	0	0	0	0
Liquide middelen	322	150	19	224	459	633	746
	422	931	1469	1674	1909	2083	2196
Algemene reserve (EV)	422	731	1469	1674	1909	2083	2196
Voorzieningen	0	15	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	186	0	0	0	0	0
	422	932	1469	1674	1909	2083	2196
Rijksbijdrage	1707	1980	2223	2555	3021	3021	3021
Overige bijdragen	100	59	83	105	126	126	126
Overige baten	65	15	1650	0	0	0	0
Personeelskosten	1318	946	1588	2005	2462	2523	2584
Afschrijvingen	70	83	70	100	100	100	100
Huisvesting	130	154	1350	200	200	200	200
Overig	210	417	210	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	144	454	738	205	235	174	113

Geldermalsen

GELDERMALSEN	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	360	360	360	360	360	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	23,2	23,6	28	28	28	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	2900	4622	4400	4200	4200	4200	4200
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	71	0	0	0	0	0
Liquide middelen	549	361	427	853	988	1062	1075
	3449	5054	4827	5053	5188	5262	5275
Algemene reserve (EV)	3449	4810	4827	5053	5188	5262	5275
Voorzieningen	0	34	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	211	0	0	0	0	0
	3449	5055	4827	5053	5188	5262	5275
Rijksbijdrage	3093	3633	3273	3021	3021	3021	3021
Overige bijdragen	150	174	126	126	126	126	126
Overige baten	126	1248	0	0	0	0	0
Personeelskosten	1836	2066	2332	2371	2462	2523	2584
Afschrijvingen	210	245	210	210	210	210	210
Huisvesting	190	233	190	190	190	190	190
Overig	450	581	650	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	683	1930	17	226	135	74	13

Hengelo

HENGLO	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	160	155	120	160	200	240	290
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	12	11,4	12	14,3	19	22	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	130	0	40	60	60	60	60
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	51	0	0	0	0	0
Liquide middelen	311	204	137	313	379	483	216
	441	255	177	373	439	543	276
Algemene reserve (EV)	441	69	177	373	439	543	276
Voorzieningen	0	11	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	175	0	0	0	0	0
	441	255	177	373	439	543	276
Rijksbijdrage	1509	1660	1242	1469	1779	2089	2477
Overige bijdragen	100	0	0	0	0	0	0
Overige baten	56	13	360	400	400	440	240
Personeelskosten	1030	819	1104	1303	1733	2025	2584
Afschrijvingen	70	0	50	70	70	70	70
Huisvesting	130	140	130	150	160	180	180
Overig	210	456	210	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	225	258	108	196	66	104	-267

Hoorn

HOORN	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	185	175	205	260	300	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	16	15	19	21	23,3	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	1256	1252	1256	1256	1256	1256	1256
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	41	0	0	0	0	0
Liquide middelen	86	308	255	545	683	867	990
	1342	1601	1511	1801	1939	2123	2246
Algemene reserve (EV)	1342	1436	1730	1801	1939	2123	2246
Voorzieningen	0	13	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	152	0	0	0	0	0
	1342	1601	1511	1801	1939	2123	2246
Rijksbijdrage	1538	1789	1962	2245	2555	3021	3021
Overige bijdragen	110	55	110	91	105	126	126
Overige baten	725	528	0	0	0	0	0
Personeelskosten	1018	872	1318	1825	2082	2523	2584
Afschrijvingen	70	95	70	90	90	90	90
Huisvesting	150	117	150	200	200	200	200
Overig	240	599	240	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	895	689	294	71	138	184	123

Hurdegaryp

HURDEGARYP	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	320	346	306	340	360	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	26,5	26,5	26	28	28	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	3.800	3.910	3.800	3.700	3.500	3500	3500
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	46	0	0	0	0	0
Liquide middelen	494	1.294	614	887	1.332	1.516	1.639
	4.294	5.250	4.414	4.587	4.832	5.016,2	5.139,2
Algemene reserve (EV)	4.294	4.579	4.414	4.587	4.832	5.016	5.139
Voorzieningen	0	25	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	646	0	0	0	0	0
	4.294	5.250	4.414	4.587	4.832	5.016	5.139
Rijksbijdrage	2.776	3.843	2816	2865	3021	3021	3021
Overige bijdragen	180	305	107	119	126	126	126
Overige baten	112	1.829	0	0	0	0	0
Personeelskosten	2.074	2.417	2178	2371	2462	2523	2584
Afschrijvingen	120	194	120	120	120	120	120
Huisvesting	200	145	200	170	170	170	170
Overig	1030	1582	590	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	-356	1.639	-165	173	245	184	123

Kapelle

KAPELLE	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	320	358	308	320	360	360	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	27,2	28	28	28	28	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	650	504	650	690	690	690	690
Financiële activa	0	54	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	95	0	0	0	0	0
Liquide middelen	370	240	18	59	174	228	321
	1.020	893	668	749	864	918	1.011
Algemene reserve (EV)	1.020	569	668	749	864	918	1.011
Voorzieningen	0	24	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	300	0	0	0	0	0
	1.020	893	668	749	864	918	1.011
Rijksbijdrage	2.776	3.623	2833	2710	3021	3021	3021
Overige bijdragen	280	292	108	112	126	126	126
Overige baten	230	617	100	300	100	100	200
Personeelskosten	2.124	2.747	2332	2371	2462	2523	2584
Afschrijvingen	100	129	100	100	100	100	100
Huisvesting	410	446	410	420	420	420	420
Overig	210	1218	100	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	442	(8)	99	81	115	54	93

Utrecht

UTRECHT	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	begroot	behaald					
Aantal leerlingen	240	220	200	240	280	310	360
Personeel (fte)							
Schoolleiding	1	1	1	1	1	1	1
Docenten	17	17	19	21	22	28	28
Overig	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bedragen x 1.000							
Materiële activa	100	0	50	80	100	100	100
Financiële activa	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	0	287	0	0	0	0	0
Liquide middelen	158	248	126	340	724	714	931
	258	535	176	420	824	814	1031
Algemene reserve (EV)	258	38	176	420	824	814	1031
Voorzieningen	0	26	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	0	471	0	0	0	0	0
	258	535	176	420	824	814	1031
Rijksbijdrage	2048	2277	1919	2089	2400	2633	3021
Overige bijdragen	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	91	32	300	300	300	200	100
Personeelskosten	1390	1664	1641	1825	1976	2523	2584
Afschrijvingen	70	0	70	70	70	70	70
Huisvesting	130	80	50	100	100	100	100
Overig	320	657	320	150	150	150	150
Saldo baten en lasten	229	-92	138	244	404	-10	217

Verslag toezichthouder 2021

Inleiding

Het lag in de bedoeling om eind 2021 een nieuw bestuur aan te stellen, bestaande uit drie ervaren schoolleiders als uitvoerend bestuur en twee nieuwe toezichthoudende bestuurders. Dit bestuur zou aantreden zodra goedkeuring was verkregen op de samenvoeging van de scholen in één stichting. In het geval van de acht scholen is er geen enkele wettelijke weigeringsgrond omdat ze ver van elkaar af liggen en dus geen concurrenten van elkaar zijn. De goedkeuring is daardoor een formaliteit en duurt normaliter vier weken.

In de loop van 2021 zijn de toezichthoudende bestuurders teruggetreden. Daarna is een extern adviseur aangetrokken om te helpen bij de implementatie van oplossingen voor de kritiekpunten van inspectie. Deze adviseur is tot 1 april 2022 betrokken gebleven.

Omdat het geen zin had om nog voor korte tijd nieuwe toezichthoudende bestuurders te zoeken is besloten om op de goedkeuring te wachten. Op moment van schrijven van dit verslag is de goedkeuring er echter nog steeds niet, ofschoon we er inmiddels al meer dan vier maanden op wachten. Bijgevolg is er nog geen toezichthoudend bestuur en neemt voor dit verslag de uitvoerend bestuurder de honneurs waar.

Doordat medio april een rapport van inspectie uitkwam waarin kritiek werd gegeven op de financiering van de huisvesting, heeft de Minister verlangd dat er een nieuw extern bestuur benoemd zal worden.

Toetsingskader van het intern toezicht

De wet op het voortgezet onderwijs geeft aan dat de intern toezichthouders goedkeuring geven aan de begroting, het bestuursverslag en de jaarrekening en het strategisch meerjarenplan van de school.

Daarbij ziet zij toe op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur. Zij ziet ook toe op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school verkregen op grond van de genoemde wet.

De aanstelling van de onafhankelijke externe registeraccount is voor verslagjaar 2021 gecontinueerd.

Aanstelling dagelijks bestuurder

De intern toezichthouders hebben in 2021 de aanstelling van M. van Denderen als voorzitter van bestuur gecontinueerd. De beloning voor M. van Denderen is vastgesteld rekening houdend met de maxima die gelden volgens de WNT. Ofschoon de acht scholen opgeteld in de complexiteitsklasse C of D thuishoren, is voor de beloning de lagere klasse B gehanteerd. Dit is de klasse waar ieder van de acht scholen afzonderlijk in vallen.

De vergoeding wordt betaald aan de Stichting Frederikssoon. Met deze stichting steunt Van Denderen scholen en het persoonlijk onderwijs in het bijzonder.

Naleving code goed bestuur

Naar aanleiding van kritiek op de eigen Code goede bestuur is in 2021 de code overgenomen die de VO-raad hanteert. Noch van de eerdere eigen code, noch van de nieuwe code hebben zich in 2021 afwijkingen voorgedaan.

Wel hebben de intern toezichthouders een aantal afwegingen gemaakt met betrekking tot mogelijke verstrengeling van belangen. Deze waren in 2021 de volgende.

1. Stichting Frederikssoon, waarvan de dagelijks bestuurder van de SvPO-scholen, M. van Denderen bestuurder is, heeft de grond en kerk in Deventer aangekocht en ter beschikking gesteld van de SvPO-school in die plaats. De reden voor die aankoop was dat niet zeker was of de school wel goede huisvesting zou krijgen van de gemeente. Per 1 augustus 2020 is de school in de kerk van start gegaan. De Stichting Frederikssoon geeft de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs de gelegenheid om de kerk op moment dat het die Stichting uitkomt over te nemen voor het oorspronkelijke aankoopbedrag (846.000 incl. k.k.). Ter dekking van risico en exploitatielasten krijgt Stichting Frederikssoon over de periode oktober 2018 t/m maart 2021 een vergoeding van 4,7% per jaar over het aankoopbedrag. De schoolstichting in Deventer betaalt sinds 1 januari 2021 een erfpacht van 5% van het aankoopbedrag aan de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs.

Overweging: de school zou niet van start hebben kunnen gaan zonder over dit gebouw te beschikken. Stichting Frederikssoon heeft het voor eigen rekening en risico gekocht toen de school nog niet bestond. Zowel Stichting Frederikssoon als Stichting voor Persoonlijk Onderwijs hebben er ruimhartig aan bijgedragen om het voor de school te verkrijgen. De gevraagde erfpacht van 5% is redelijk (volgens vastgoedweb het gebruikelijke percentage).

In 2021 is zowel de kerk als de naastliggende pastorie door de SvPO-stichting overgekocht van Stichting Frederikssoon. De afgesproken 4,7% is daarbij in rekening gebracht.

2. S. Polet, echtgenote van M. van Denderen, krijgt als coördinator van de schoolleiders een salaris van de schoolstichting in Kapelle.

Overweging: S. Polet is samen met haar man oprichter van de school. Om te voorkomen dat beiden het bestuur domineren is zij niet in het bestuur gaan zitten. Ze heeft als voormalig schoolleider van verschillende SvPO scholen veel kennis en ervaring en is een belangrijke vraagbaak voor schoolleiders. De scholen hebben daar veel baat bij. Polet verdient een salaris conform klasse B van de WNT.

3. De verhuurder van het schoolgebouw in Kapelle is een familierelatie van M. van Denderen. Vlak voor de opening belandde de school in financiële problemen doordat het Ministerie de bekostiging staakte. De familierelatie was bereid het schoolgebouw over te nemen van M. van Denderen zodat die met het vrijkomende geld de school overeind kon houden. Sindsdien huurt de schoolstichting het gebouw van de familierelatie.

Overweging: zonder de overname van het schoolgebouw zou de school niet van start hebben kunnen gaan en de huur is dan ook in het belang van de school. Andere partijen (banken) waren niet bereid om deze transactie te doen omdat de school nog

niet bestond. De accountantskamer heeft over deze kwestie een duidelijke uitspraak gedaan. Het contract loopt nog tot 2029 en kan daarna verlengd worden.

4. De scholen werken met een pool van studenten voor administratieve werkzaamheden, bijlessen en examentrainingen. De examentrainingen werden voorheen uitgevoerd door een externe partij. De kosten (285 euro per leerling voor een training van twee dagen) waren hoog en de kwaliteit en organisatie lieten te wensen over. De trainingen zijn daarom in 2021 verzorgd door de SvPO-stichting (157 euro voor dezelfde training). Ook de zoons van bestuurder M. van Denderen maken deel uit van de pool van studenten en hebben in dit kader werkzaamheden verricht.

Overweging: De SvPO-stichting kon de trainingen veel goedkoper uitvoeren. Uit de enquêtes die zijn afgenomen bij deelnemers bleek een hoge waardering.

Werkzaamheden van het intern toezicht

Er is in april/mei 2021 een consultatieronde geweest van de toezichthouder bij MR'en. In oktober/november 2021 is een consultatie geweest door de extern adviseur. Die consultatie is mede gebruikt om de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad in te gaan richten die na de samenvoeging van de schoolstichtingen van start gaat.

Net als voorgaande jaren viel bij de gesprekken de grote betrokkenheid op van leden van de MR met de school en het gedachtengoed. Dat ouders gelukkig zijn met de school en de inrichting ervan. Dit ondanks de negatieve signalen die gepaard gaan met inspectierapporten en bijbehorend rumoer ten aanzien van de SvPO.

De extern adviseur heeft ook de beschrijving van de kwaliteitszorg in lijn gebracht met de praktijk van de scholen.

Bijlage: Code goed bestuur

A. Deskundigheid en verantwoordelijkheid van bestuur en personeel bevorderen

1. Het bestuur stimuleert een professionele cultuur binnen de organisatie gericht op voortdurende professionalisering en onderlinge samenwerking.
2. Het bestuur waakt er in de begroting en in het personeelsbeleid voor dat medewerkers voldoende middelen hebben om de eigen professionaliteit te behouden en verbeteren.
3. Het bestuur stimuleert dat professionaliteit een onderwerp is dat bij medewerkers de aandacht krijgt die het verdient.
4. De bestuurders dragen er zorg voor dat hun eigen kennis en professionaliteit op niveau blijven.

B. Belangenverstremgeling tegen gaan

1. Het bestuur draagt zorg voor een integere bedrijfsvoering.
2. Als een bestuurslid voorziet dat een verstremgeling van belangen ontstaat, dan meldt hij dit terstond aan de andere leden van het bestuur.
3. Er is in ieder geval sprake van ongewenste belangenverstremgeling van bestuurders of interne toezichthouders met andere interne toezichthouders, andere bestuurders of leden van het management die rechtstreeks onder het bestuur vallen bij: i. Familiaire danwel daarmee vergelijkbare relaties ii. Zakelijke relaties.
4. Er is sprake van een tegenstrijdig belang als er een zodanig direct of indirect persoonlijk belang is van een bestuurder of toezichthouder dat deze niet meer in staat is om de belangen van de organisatie op een integere, objectieve en onbevooroordeelde wijze te behartigen.
5. Het bestuur spreekt periodiek over de (schijnbare) belangen die hun leden uit hoofde van (neven)functies of persoonlijk hebben, maken afspraken over de omgang hiermee en leggen dit vast in het jaarverslag.
6. De leden van het bestuur die niet lid zijn van het dagelijks bestuur, zijn in het kader van 'goed bestuur' verantwoordelijk voor:
  1. Het vaststellen van de vraag of, naar aanleiding van door bestuurders, of belanghebbenden, aangedragen potentieel en/of schijnbaar tegenstrijdig belang, sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan. Zij maken melding van deze belangenafweging en uitkomst in het jaarverslag.
  2. Het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school.
  3. Het toezien op de naleving van wettelijke verplichtingen en de code goed bestuur.
  4. Het signaleren van belangenverstremgeling van bestuur, personeel of de directie.
  5. Het vaststellen van vergoedingen voor leden van het dagelijks bestuur.

C. Afstemming en verantwoording naar ouders en andere betrokkenen

1. Het bestuur zet zich in voor het goed functioneren van de mr en stimuleert de betrokkenheid van leerlingen, ouders en personeel bij de school. Het stimuleren van betrokkenheid geschiedt onder meer middels het houden van adviserende referenda en peilingen.
2. De toezichthoudende bestuursleden zetten zich er voor in om een goed contact met de mr te hebben.
3. Het bestuur draagt zorg voor een goede informatievoorziening over de het reilen en zeilen van de school aan alle betrokkenen.
4. Het bestuur neemt deel aan het maatschappelijk debat over de kwaliteit van het onderwijs en brengt daarbij persoonlijk onderwijs onder de aandacht.
5. Het bestuur stimuleert dat de school de maatschappelijke rol vervult om jongeren meer kans te geven op een sterke ontwikkeling en een goede start in de samenleving.

Ondertekening door bestuurders

Ten tijde van het opmaken van het jaarverslag heeft het bestuur van de onderwijsstichtingen de volgende samenstelling:

Dagelijks bestuur

- Voorzitter: D. van Bennekom
- Penningmeester: R.E. Straathof
- Secretaris: Y.S. Ulenaers

Toeziend bestuur

- H.A.J. van Asseldonk
- M.J.W. van der Knaap

Het bestuur van de stichting is in juni 2022 van samenstelling veranderd. Het voorgaande bestuur is verantwoordelijk voor zijn activiteiten in 2021. Hiervoor wil het huidige bestuur zijn verantwoordelijkheid niet nemen. In het verlengde hiervan zal het huidige bestuur daarom de verantwoording voor deze activiteiten in 2021 via het bestuursverslag niet ondertekenen.

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

Kengetallen	2021	2020
<u>Solvabiliteit</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen.</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. 25% á 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% dan is de stichting in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen.	-33,19%	16,50%
<u>Solvabiliteit excl. Voorzieningen</u>	-39,99%	14,71%
<u>Liquiditeit (Quick ratio)</u> <i>Verhouding vlottende activa minus voorraden en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de Stichting in staat aan haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen.	0,75	1,20
<u>Weerstandsvermogen (VO)</u> <i>Verhouding tussen het totale eigen vermogen en het totaal van de totale baten inclusief rentebaten en de waardeveranderingen en overige opbrengsten financiële vaste activa</i>	-7,13%	5,34%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>Verhouding tussen het totale eigen vermogen minus de materiële vaste activa en het totaal van de rijksbijdragen.</i> Een weerstandsvermogen tussen 10% en 40% wordt binnen de stichting als aanvaardbaar geacht. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie van de stichting en over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.	-6,77%	5,78%
<u>Rentabiliteit</u> <i>Verhouding exploitatieresultaat en de totale baten.</i> Dit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief exploitatieresultaat. Daarbij wordt uitgegaan van de gewone bedrijfsvoering. Het wordt berekend door het resultaat (het "exploitatiesaldo") te delen door de totale baten van de bedrijfsvoering.	-13,20%	4,17%
<u>Kapitalisatiefactor inclusief privaat</u> <i>De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de organisatie niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie. De kapitalisatiefactor wordt bepaald door het totale kapitaal minus de gebouwen en terreinen te delen door de totale baten inclusief de financiële baten.</i> De volgende percentages worden hierbij ter indicatie gehanteerd: 60% voor kleine besturen (<5 mln)	17,84%	36,33%

<u>Normatief eigen vermogen</u>	300.000	300.000
<p>In 2020 is een nieuw kengetal ontwikkeld voor het normatieve eigen vermogen. Dit kengetal dient opgenomen te worden in het bestuursverslag en dat wanneer het eigen vermogen hoger is dan dit kengetal de instelling heeft toegelicht waarom dit het geval is of hoe het vermogen wordt afgebouwd.</p> <p>Formule onderwijsinstellingen Normatief Eigen Vermogen = 0,5 * (aanschafwaarde gebouw * 1,27) + boekwaarde resterende materiële vaste activa + 0,05 * alle baten (onder 12 miljoen oplopend naar 0,1 bij 3 miljoen en daaronder 300.000)</p>		
<u>Publiek eigen vermogen</u>	-154.138	130.962
<u>Bovenmatig eigen vermogen</u>	n.v.t.	n.v.t.
<u>Aantal leerlingen per teldatum 1-10</u>	225	199
<u>Gemiddeld aantal FTE (inclusief vervanging)</u>	15,40	15,24
<u>Personeelskosten (lonen en salarissen) per FTE</u>	€ 71.836	€ 63.407
<u>Percentage totale personeelslasten t.o.v. de totale lasten</u>	65,10%	61,50%

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht en van de onder deze rechtspersoon vallende school (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden

De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn vermeld in hele euro's

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

Activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde tenzij hieronder anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting

Groot onderhoud

De uitgaven voor groot onderhoud worden volgens de componentenmethode verwerkt op de balans

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter equalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De hoogte van de voorziening is bepaald op grond van het aantal FTE en een schatting van het bedrag per FTE. Omdat de tijdswaarde niet materieel is, is de voorziening tegen nominale waarde gewaardeerd en niet tegen de contante waarde

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen en/of waarin de opbrengsten zijn gederfd en/of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per december 2021 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,2%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten. Giften worden verantwoord onder de operationele kasstromen. Subsidies voor eerste inrichting worden verantwoord als financieringskasstromen.

Model A: Balans per 31 december 2021

(na resultaatverdeling)

	31 december 2021	31 december 2020
1. Activa		
Vaste Activa		
1.2 Materiële vaste activa	-	-
1.3 Financiële vaste activa	-	-
<u>Totaal vaste activa</u>	-	-
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	137.282	809.859
1.7 Liquide middelen	248.196	80.352
<u>Totaal vlottende activa</u>	<i>385.478</i>	<i>890.211</i>
<u>Totaal activa</u>	<u>385.478</u>	<u>890.211</u>
2. Passiva	31 december 2021	31 december 2020
2.1 Eigen vermogen	-154.138	130.962
2.2 Voorzieningen	26.213	15.959
2.3 Langlopende schulden	-	-
2.4 Kortlopende schulden	513.402	743.289
<u>Totaal passiva</u>	<u>385.478</u>	<u>890.211</u>

Model B: Staat van baten en lasten over 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	2.277.065	2.048.000	2.264.499
3.2 Overige overheidsbijdragen	-	-	4.394
3.5 Overige baten	<u>-116.597</u>	<u>91.000</u>	<u>181.310</u>
Totaal baten	<u>2.160.468</u>	<u>2.139.000</u>	<u>2.450.203</u>
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.590.657	1.390.000	1.443.720
4.2 Afschrijvingen	-	70.000	-
4.3 Huisvestingslasten	123.295	130.000	81.288
4.4 Overige lasten	<u>729.580</u>	<u>320.000</u>	<u>822.341</u>
Totaal lasten	<u>2.443.532</u>	<u>1.910.000</u>	<u>2.347.349</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>-283.064</u></u>	<u><u>229.000</u></u>	<u><u>102.854</u></u>
5 Financiële baten en lasten	2.036	-	749
Resultaat	<u><u>-285.100</u></u>	<u><u>229.000</u></u>	<u><u>102.105</u></u>

Model C: Kasstroomoverzicht

	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-283.064	102.854
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	-	-
Mutaties voorzieningen	10.254	-2.810
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen (-/-)	672.577	-566.243
Schulden	<u>-229.887</u>	<u>490.023</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	169.880	23.824
Ontvangen interest	-	-
Betaalde interest (-/-)	-2.036	-749
	-2.036	-749
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>167.844</u>	<u>23.075</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-	-
Investerings in FVA (-/-)	-	-
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Investeringsubsidies	-	-
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-	-
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten:</u>	-	-
Mutatie liquide middelen	167.844	23.075
Beginstand liquide middelen	80.352	57.277
Mutatie liquide middelen	<u>167.844</u>	<u>23.075</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>248.196</u>	<u>80.352</u>

Model VV: Voorraden en vorderingen

	31 december 2021	31 december 2020
1.4 Vorderingen		
1.4.1 Lening SvPO Geldermalsen	-	-
1.4.2 Overige vorderingen	-	2.914
1.4.3 Vordering Gemeente	107.552	637.488
1.4.4 Overlopende activa	10.980	4.133
1.4.5 Vordering Stichting voor Persoonlijk Onderwijs	18.750	15.324
1.4.6 Vordering Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hurdegaryp	-	150.000
<u>Vorderingen</u>	<u>137.282</u>	<u>809.859</u>

Het wordt niet noodzakelijk geacht een voorziening voor oninbare vorderingen op te nemen.

De vordering op de Gemeente Utrecht heeft betrekking op het schoolgebouw.

De vordering op Stichting Persoonlijk Onderwijs afkomstig uit 2020 betreft een verstuurd factuur, hierover wordt geen rente berekend.

Model EL: Effecten en Liquide middelen

1.5. Liquide middelen

	31 december 2021	31 december 2020
1.5.1 Kasmiddelen	-	-
1.5.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	248.196	80.352
<u>Liquide middelen</u>	<u>248.196</u>	<u>80.352</u>

Model EV: Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

Verloopoverzicht voorgaand boekjaar

	Stand per 1 januari 2020	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2020
2.1.1 Overige reserve	28.857	102.105	-	130.962
<u>Eigen Vermogen</u>	28.857	102.105	-	130.962

Uitsplitsing				
<i>Algemene reserve</i>	28.857	102.105	-	130.962
<u>Algemene reserve</u>	28.857	102.105	-	130.962

Verloopoverzicht huidig boekjaar

	Stand per 1 januari 2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2021
Overige reserve	130.962	-285.100	-	-154.138
<u>Eigen Vermogen</u>	130.962	-285.100	-	-154.138

Uitsplitsing				
<i>Algemene reserve</i>	130.962	-285.100	-	-154.138
<u>Algemene reserve</u>	130.962	-285.100	-	-154.138

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Het voorstel voor de resultaatbestemming wordt onttrokken aan de algemene reserve.

Model VL: Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2021	Onttrekking	Dotatie	Stand per 31 december 2021
2.2.1 Jubilea	15.957	-	-3.244	12.713
2.2.2 Wachtgeld	-	-	13.500	13.500
<u>Perosnele voorzieningen</u>	15.957	-	10.256	26.213

De looptijd van de voorziening voor jubilea is langer dan 1 jaar.

De looptijd van de voorziening voor wachtgeld is korter dan 1 jaar

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2021	31 december 2020
2.4.1.	Crediteuren	338.240	598.267
2.4.2	OCW/EZ	9.000	9.000
2.4.3	Belastingen en premies sociale verzekeringen	37.912	36.243
2.4.4	Schulden terzake van pensioenen	13.948	15.169
2.4.5	Overige schulden & overlopende passiva	114.302	84.610
<u>Kortlopende schulden</u>		<u>513.402</u>	<u>743.289</u>

Toelichting 2.4.2 Schuld OCW

De schuld aan OCW betreft het vooruitontvangen VsV vast bedrag over komend jaar.

Uitsplitsing

2.4.5.1	<i>Vakantiegeld en -dagen</i>	33.687	33.919
2.4.5.2	<i>Accountants- en administratiekosten</i>	7.895	7.387
2.4.5.3	<i>Nog te betalen bedragen</i>	29.851	10.874
2.4.5.4	<i>Vooruit ontvangen subsidies</i>		
2.4.5.5	<i>Verplichting Gemeente Utrecht gymzaal</i>	42.869	11.041
2.4.5.6	<i>Stichting Frederiksoon</i>	-	19.965
2.4.5.5	<i>Overige overlopende passiva</i>	-	1.424
<u>2.4.5</u>	<u>Overlopende passiva</u>	<u>114.302</u>	<u>84.610</u>

Model G: Verantwoording subsidies

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	bedrag toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	IOVP-42748	26-7-2021	€ 18.900	€ 18.900	JA

Er zijn geen subsidies ontvangen die middels model G2 verantwoord dienen te worden.

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
3.1.1	2.191.136	2.224.640
3.1.2	46.657	-
3.1.4	39.272	39.859
<u>Rijksbijdragen</u>	<u>2.277.065</u>	<u>2.264.499</u>

Uitsplitsing

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
3.2.1.		
3.2.2	-	4.394
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	<u>-</u>	<u>4.394</u>

Model AB: Opgave andere baten

3.5 Overige baten

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
3.5.1	-125.000	171.550
3.5.2	3.215	7.700
3.5.3.	5.188	2.060
<u>Overige baten</u>	<u>-116.597</u>	<u>181.310</u>

Toelichting 3.5.1 Bijdragen verbonden instellingen

De bijdragen verbonden instellingen betreffen transacties op grond van art. 99 lid 6a van de Wet voortgezet onderwijs. Deze transacties worden tevens toegelicht in model E.

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

		Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
4.1.1	Lonen en salarissen	1.106.267	966.326
4.1.2	Overige personele lasten	507.478	533.935
4.1.3	Af: Uitkeringen	-23.088	-56.541
	<u>Personele lasten</u>	<u>1.590.657</u>	<u>1.443.720</u>
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	<i>Brutolonen en salarissen</i>	<i>844.952</i>	<i>746.634</i>
4.1.1.2	<i>Sociale lasten</i>	<i>124.944</i>	<i>106.611</i>
4.1.1.3	<i>Pensioenpremies</i>	<i>136.371</i>	<i>113.081</i>
	<u>Lonen en salarissen</u>	<u>1.106.267</u>	<u>966.326</u>
4.1.2.1	<i>dotaties voorzieningen</i>	<i>10.253</i>	<i>1.881</i>
4.1.2.2	<i>personeel niet in loondienst</i>	<i>408.465</i>	<i>500.938</i>
4.1.2.3	<i>overige</i>	<i>88.760</i>	<i>31.116</i>
	<u>Overige personele lasten</u>	<u>507.478</u>	<u>533.935</u>

4.2 Afschrijvingslasten

		Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
4.2.2	Materiële vaste activa	-	-
	<u>Afschrijvingslasten</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	Uitsplitsing		
	<i>Gebouwen</i>		-
	<i>Inventaris en apparatuur</i>		-
4.2.2	<u>Materiële vaste activa</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

4.3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
4.3.1 Huur	28.320	41.043
4.3.3 Onderhoud	1.299	4.840
4.3.4 Energie en water	14.316	-591
4.3.5 Schoonmaakkosten	36.341	35.996
4.3.6 Heffingen	-	-
4.3.7 Overige huisvestingslasten	43.019	-
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>123.295</u>	<u>81.288</u>

4.4 Overige lasten

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	25.128	17.976
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	69.010	79.298
4.4.3 Juridische bijstand	22.528	22.822
4.4.4 Overig	86.738	61.499
4.4.5 Schoolreizen en excursies	13.827	55.131
4.4.6 Marketing	45.948	40.549
4.4.7 Bijdrage verbonden instellingen	466.401	545.066
<u>Overige lasten</u>	<u>729.580</u>	<u>822.341</u>

Toelichting 4.4.7 Bijdragen verbonden instellingen

De bijdragen verbonden instellingen betreffen transacties op grond van art. 99 lid 6a van de Wet voortgezet onderwijs. Deze transacties worden tevens toegelicht in model E.

	Specificatie honorarium		
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	6.655	6.655
4.4.1.2	Anderere controle opdracht	-	-
4.4.1.3	Fiscale adviezen	-	-
4.4.1.4	andere niet-controle dienst	4.834	4.054
	<u>Accountantslasten</u>	<u>11.489</u>	<u>10.709</u>

Model FB: Financiële baten en lasten

5 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
5.1 Rentebaten	-	-
5.5 Rentelasten (-/-)	2.036	749
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>2.036</u>	<u>749</u>

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam	2021	Statutaire zetel	Code activiteiten	Consoli	Lasten 2021 EUR	Baten 2021 EUR
				datie Ja/Nee		
Stichting Landelijk verband Passend Onderwijs	Stichting	Amsterdam	Onderwijskundige zaken	Nee	-	-
Stichting Frederikssoon	Stichting	Amsterdam	Onderwijskundige zaken	Nee	-	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs	Stichting	Amsterdam	Onderwijskundige zaken	Nee	186.401	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Kapelle	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	100.000	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hurdegaryp	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	30.000	-150.000
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Amsterdam	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	-	25.000
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO			
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Geldermalsen	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO			
				Nee	150.000	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Deventer	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	-	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hoorn	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	-	-
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hengelo	Stichting	Amsterdam	Onderwijsinstelling VO	Nee	-	-
Totaal					466.401	-125.000

De transacties tussen de onderwijsinstellingen zijn gedaan op grond van de Wet voortgezet onderwijs art. 99 lid 6a: "Het bevoegd gezag kan de bedragen mede aanwenden voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie van een andere school voor voortgezet onderwijs".

Vanaf 2020 wordt de beloning van de bestuurder M. van Denderen betaald aan de Stichting Frederikssoon. Hiervoor hebben alle 8 scholen een gelijke bijdrage gedaan, deze is verantwoord in het WNT-model.

In 2021 heeft de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs kosten van ICT en leermiddelen in rekening gebracht aan de stichting over de periode vanaf de oprichting tot en met 2021. Het besluit ter verrekening/afrekening van deze kosten uit het verleden is in 2021 genomen door het toenmalige bestuur. Het huidige bestuur van de school beschouwt deze kosten vooralsnog als gedaan zonder toereikende grondslag. Op dit moment wordt uitgezocht welke transacties zich lenen voor juridisch verhaal. De betalingen als zodanig worden door het huidige bestuur dus beschouwd als onterecht gedaan, tenzij het tegendeel in de toekomst zou blijken. De uitkomst van juridische procedures is nog zodanig ongewis, dat daarover op dit moment geen inschatting is te maken.

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

De WNT is van toepassing op SvPO Utrecht. Het voor SvPO Utrecht toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 138.000.

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2021
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	5
Bezoldigingsklasse	B
Bezoldigingsmaximum	€ 138.000

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Subtotaal

Beloningen betaalbaar op termijn _____

Model 1A Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1		M. van Denderen
Functiegegevens	Voorzitter van het bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1/ - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,125	
Dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.250	
Beloningen betaalbaar op termijn	-	
<i>Subtotaal</i>	<i>17.250</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.250	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.T	
Bezoldiging	17.250	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T	
Gegevens 2020		
bedragen x € 1		M. van Denderen
Functiegegevens	Voorzitter van het bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,125	
Dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	16.500	
Beloningen betaalbaar op termijn	-	
<i>Subtotaal</i>	<i>16.500</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.500	
Bezoldiging	16.500	

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
S. Polet	Directeur
H. van Dijk	Toezichthouder
S. Remarsar	Toezichthouder
I. Boskamp	Toezichthouder

Tabel 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

Gegevens 2021 bedragen x € 1	E. Terheggen	I. Boskamp	S. Remarsar	H. van Dijk
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij SVPO Utrecht	N.v.t.	-	-	-
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij SVPO Utrecht	4.620	-	-	-
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van SVPO Utrecht	34.207	4.200	4.200	4.200
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	N.v.t.	-	-	-
Subtotaal	38.827	4.200	4.200	4.200
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging ⁶	138.000	6.843	6.843	11.494
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁷	N.v.t.	-	-	-
Totale bezoldiging	38.827	4.200	4.200	4.200
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁸	N.v.t.	-	-	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁹	N.v.t.	-	-	-

Vervolg tabel 1e

Gegevens 2020				
bedragen x € 1	E. Terheggen	I. Boskamp	S. Remarsar	H. van Dijk
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij SVPO Utrecht	-	-	-	N.v.t
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij SVPO Utrecht	20.680	-	-	N.v.t
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van SVPO Utrecht	5.390	3.500	3.500	N.v.t
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	-	-	-	N.v.t
Subtotaal	26.070	3.500	3.500	N.v.t
				N.v.t
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging ⁶	132.000	13.200	13.200	N.v.t
				N.v.t
Totale bezoldiging	26.070	3.500	3.500	N.v.t

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Gegevens 2021			
S. Polet is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling	5-1-2020	SVPO Kapelle	137.840
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			137.840
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			138.000
Gegevens overschrijding en eventuele onverschuldigde betaling			
Onverschuldigde betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan*	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

Gegevens 2021			
M. van Denderen is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling	26-2-2021	SVPO Hurdegaryp	17.250
	26-2-2021	SVPO Kapelle	17.250
	26-2-2021	SVPO Hoorn	17.250
	26-2-2021	SVPO Amsterdam	17.250
	26-2-2021	SVPO Utrecht	17.250
	26-2-2021	SVPO Hengelo	17.250
	26-2-2021	SVPO Gerdermalsen	17.250
	26-2-2021	SVPO Deventer	17.250
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			138.000
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			138.000
Gegevens overschrijding en eventuele onverschuldigde betaling			
Onverschuldigde betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		

Gegevens 2020			
S. Polet is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling	1-1-2016	SVPO Hurdegaryp	21.314
	1-5-2020	SVPO Kapelle	109.514
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			130.828
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			132.000

Gegevens 2020			
M. van Denderen is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Gegevens per WNT-instelling	26-2-2021	SVPO Hurdegaryp	16.500
	26-2-2021	SVPO Kapelle	16.500
	26-2-2021	SVPO Hoorn	16.500
	26-2-2021	SVPO Amsterdam	16.500
	26-2-2021	SVPO Utrecht	16.500
	26-2-2021	SVPO Hengelo	16.500
	26-2-2021	SVPO Gerdermalsen	16.500
	26-2-2021	SVPO Deventer	16.500
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			132.000
Het algemeen bezoldigingsmaximum dan wel een voor één van de dienstbetrekkingen van toepassing zijnde hoger bezoldigingsmaximum.			132.000

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

In RJ 660.24 bestaat de mogelijkheid voor onderwijsinstellingen in het Voortgezet Onderwijs om op basis van de Regeling On-voorzien gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs een vordering op te nemen. Het voorwaardelijke karakter van deze vordering (uitkering zal alleen bij liquidatie plaatsvinden) leidt tot een nihil-waardering (RJ 660.204, jaar-editie 2010). SvPO Utrecht heeft daarom de vordering niet opgenomen in de balans. De vordering bedraagt maximaal 7,5% van de personele lumpsum. In 2021, is dit een bedrag van € 133.000.

SvPO Amsterdam heeft meubilair in bruikleen gegeven voor een bedrag ad € 2.590

Er is een ziekteverzuimverzekeringpolis afgesloten die per 1 januari 2021 drie jaar is verlengd. In 2022 bedraagt de premie circa € 16.000.

De Gemeente Utrecht heeft een toezegging gedaan om de totale bouwkosten van het schoolgebouwe te financieren voor een bedrag van € 5.442.000. Het project wordt in 2022 afgewikkeld.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het bestuur van de stichting is in juni 2022 van samenstelling veranderd. Bij het opmaken van de jaarrekening over 2021 is onder meer vastgesteld dat ten aanzien van de huisvesting van de door de stichting in stand gehouden school, gebruik is gemaakt van een in de onderwijssector ongebruikelijke structuur ten aanzien van vastgoedeigendom en geldstromen. Het nieuwe bestuur heeft zich ten doel gesteld het eigendom en ten minste het beheer over het vastgoed weer in eigen hand te krijgen. Daartoe worden ook juridische stappen niet uitgesloten. Onder de huidige stand van zaken wordt uitsluitel over de huisvestings situatie niet eerder verwacht dan in 2023.

UtU

Vertrouwelijk

SvPO scholen
T.a.v. de heer Straathof
Via email rogierstraathof@gmail.com

Kon. Wilhelminaplein 30
NL-1062 KR Amsterdam
Postbus 53045
NL-1007 RA Amsterdam
T +31 (0)20 570 02 00

info@horlings.nl
www.horlings.nl
KvK 37080345

Kenmerk: *1710401

Amsterdam, 29 september 2022

Betreft: Reactie op email d.d. 27 oktober 2022

Geachte heer Straathof, beste Rogier

Jouw email van afgelopen dinsdag 27 oktober jl waarin je plotseling een deadline stelt tot 12uur vandaag voor het afgeven van de controleverklaringen bij de jaarrekeningen 2021 verrast ons, aangezien wij afgelopen dinsdag een andere afspraak hebben gemaakt. In deze brief lichten wij graag de gemaakte afspraken toe alsook waarom wij niet tot afronding van de controle 2021 kunnen komen.

Afspraken afgelopen dinsdag

Wij hebben de afgelopen weken meermaals gesproken over de voortgang van de controle 2021. De afspraak die we dinsdag hebben gemaakt was dat wij in een e-mail zouden opsommen welke informatie en documenten wij nog nodig hebben om tot afronding van onze controlewerkzaamheden over te kunnen gaan. Vervolgens zouden jullie DUO informeren over het niet halen van de deadline van 1 oktober a.s. Wij hebben jullie daarover afgelopen dinsdag ook nog een email gestuurd. Jullie e-mail met de gestelde deadline (vandaag 12.00 uur) is in tegenspraak met de gemaakte afspraken en doet geen recht aan de gang van zaken.

Hieronder gaan we in op de volgende onderwerpen:

- 1) De afspraken die wij hebben gemaakt bij aanvaarding van de controleopdracht;
- 2) Huidige situatie
- 3) Onze zorgplicht
- 4) Hoe verder?

1. Afspraken bij aanvaarding van de opdracht

Wij hebben zoals blijkt uit de getekende opdrachtbevestigingen d.d. 1 februari 2022 van het bestuur destijds de opdracht gekregen om de jaarrekeningen van de SvPO scholen 2021 te controleren. In onze kennismaking in juni 2022 – toen u net was aangetreden als bestuur - hebben wij aan jullie gevraagd of jullie wensten dat wij de controle opdrachten die wij van het voormalig bestuur van de SvPO scholen hadden verkregen, zouden voortzetten. Hierop hebben jullie aangegeven dat dit de wens was en jullie hebben aan ons de continuering van de opdracht bevestigd.

De opdrachtvoorwaarden zoals vastgelegd in onze opdrachtbrieven zijn ook duidelijk. In deze opdrachtbevestigingen is onder andere de aard van de opdracht beschreven alsmede de verantwoordelijkheden van zowel jullie als cliënt als van ons als accountant. Door middel van het ondertekenen van de opdrachtbevestigingen heeft het bestuur bevestigd dat zij erkent en begrijpt dat zij verantwoordelijkheid draagt voor:

- Het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met titel 9 BW 2.
- Een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

En voorts het aan ons:

- Toegang verschaffen tot alle informatie waarvan jullie zich bewust zijn dat deze relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- Verstrekken van aanvullende informatie die wij kunnen vragen voor het doel van de controle;
- Onbeperkte toegang verschaffen tot personen binnen de instellingen van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is controle- informatie te verkrijgen.

Je hebt - tot slot - ook bevestigd dat jullie erop toe dienen te zien dat de relevante rechten en verplichtingen van de instellingen op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen tevens op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht. Naar de huidige stand van zaken is niet aan bovenstaande voldaan. Wij lichten dat hieronder toe.

2. Huidige situatie

Hieronder gaan wij puntsgewijs in op de belangrijkste openstaande punten en de zaken waarop wij nog nadere onderbouwing dienen te krijgen alvorens wij de controlewerkzaamheden kunnen afronden.

a. Continuïteit

Zoals wij eerder (onder meer in juni 2022) aangaven, zijn de van jullie ontvangen stukken ter onderbouwing van de continuïteit van de SvPO scholen onvoldoende om daarmee te kunnen bepalen of er (materiele) onzekerheden zijn ten aanzien van de continuïteit van de SvPO scholen. In jullie e-mail van eergisteren staat ook dat de SvPO scholen zich bevinden in een bijzondere financiële situatie. Wij hebben echter geen beschrijving ontvangen van deze situatie die aanvaardbaar is en opgenomen kan worden in de jaarrekening.

Tevens hebben wij niet de benodigde informatie ontvangen voor de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling. Zoals eerder aangegeven bestaat deze informatie uit voor iedere SvPO school afzonderlijk uit:

- Een adequate toelichting die in de jaarrekening opgenomen dient te worden inzake de continuïteit.
- Meerjaren begroting 2022 t/m 2026;
- Een toelichting op de meerjaren begroting 2022 t/m 2026;
- Goedkeuring van de meerjaren begroting door het bestuur en het toezichthoudende bestuur;
- Tussentijdse cijfers tot heden
- Gedetailleerde liquiditeitsprognose per maand over 2022 en 2023;
- Onderbouwing baten met beschikkingen en prognoses van leerlingenaantallen;
- Onderbouwing lasten met prognoses uit RAET

Jullie hebben ons eerder medegedeeld dat er een garantie van OCW zou bestaan voor het in continuïteit voortzetten van de SvPO scholen, maar de schriftelijke bevestiging hiervan bleek later toch niet aanwezig te zijn.

Aangezien de continuïteitsveronderstelling de basis is voor de waardering en toelichting van bijna iedere post en toelichting in de jaarrekening, kunnen wij - door het niet verstrekken van alleen al deze informatie - niet op een voor ons aanvaardbare manier onze controle uitvoeren en afronden. Daarbij komt nog het volgende.

b. Verwerking van de investeringen in de opstallen van SvPO Deventer, SvPO Geldermalsen, SvPO Hoorn en SvPO Hurdegaryp

Wij hebben reeds in juni 2022 aangegeven wat wij nodig hebben ter zake van de verwerking van de investeringen in de schoolgebouwen, namelijk:

- 1) Een opinie over het economisch eigendom van de investeringen in de opstal van SvPO Deventer, SvPO Geldermalsen, SvPO Hoorn en SvPO Hurdegaryp;
- 2) Een opinie van een verslaggevingsdeskundige (op basis van de opinie genoemd onder 1) hoe de gedane investeringen in de opstal te verwerken.

Uit onze diverse telefoongesprekken van de afgelopen weken (circa 3 maanden na ons gesprek hierover in juni 2022) bleek echter dat jullie nog geen opdracht hadden gegeven voor het verkrijgen van deze opinies. Wij ontvangen pas eergisterochtend (een half uur voor ons overleg) een afschrift van die opinie die is opgesteld door Streefkerk. In deze opinie wordt gesteld dat er geen sprake is van economisch eigendom van de opstallen.

Onduidelijk voor ons is:

- Hoe deze opinie zich verhoudt tot de opinie van Habraken Rutten dd 24 februari 2022 waarin wordt beschreven dat er juist wel economische eigendom zou zijn. De opinie van Streefkerk verwijst ook niet naar deze opinie en behandelt ook niet de door Habraken Rutten aangedragen argumenten. Wel verwijst de opinie van Streefkerk naar een opinie van Max van Dunen dd 7 september 2022. Wij beschikken echter niet over die opinie en zouden die graag ontvangen om een en ander te kunnen beoordelen;
- De opinie van Streefkerk maakt nog niet duidelijk hoe het economische eigendom begrip dat hij hanteert, zich verhoudt tot BW boek 2 titel 9 en de RJO (op basis waarvan de jaarrekening moet worden opgesteld). Streefkerk meldt namelijk "Dat (het feit dat er geen juridisch eigendom is bij de SvPO scholen) betekent dat het een (stevige) onderbouwing vraagt om die gronden en panden niet op de balans en in de jaarrekening van de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (34286138) te waarderen". Dit lijkt niet te stroken met de verslaggevingsregels, wat wellicht verklaard kan worden doordat Streefkerk voor de definitie verwijst naar fiscale regelgeving, maar niet verwijst naar de RJ. RJ 212.201 stelt bijvoorbeeld "dat investeringen in de balans moeten worden verwerkt als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief zullen toekomen aan de rechtspersoon.". Dit vraagt om nadere beschouwing;
- Wat dit verder concreet betekent voor de verwerking van de investeringen in de opstallen in 2020 en in 2021 (investeringen die zijn gedaan na de totstandkoming van de erfpachtovereenkomsten) in de jaarrekeningen blijft bovendien onduidelijk. Ook is niet voldoende duidelijk wat dit dan vervolgens betekent voor de rechtmatigheid van de gedane investeringen. Er is in het licht van het voorgaande dan ook vooralsnog onvoldoende grond om over te gaan tot volledige afwaardering van de grond;
- Uit ons gesprek van afgelopen dinsdag kwam ook naar voren dat er nog meer juridische aandachtspunten zijn betreffende het verwerken van de investeringen in de opstallen. Jullie gaven onder meer aan dat de erfpachtovereenkomst met SvPO Deventer nog niet in het kadaster is opgenomen. Wat dat dan concreet verder betekent voor de status van de erfpachtovereenkomst specifiek voor het schoolgebouw in Deventer is ons nog niet duidelijk.

Verder bespraken wij dat wij gelet op de onzekerheden rondom de (verwerking van de) erfpachtovereenkomsten wij daarover graag een opinie ontvangen van een jurist, zodat dit kan worden meegenomen in de analyse over de verwerking van de investeringen in de opstallen.

Verder is de verwerkingswijze zoals jullie deze nu in jullie email voorstellen (afboeken van de opstal via de staat van baten en lasten in 2021) in strijd met BW boek 2 Titel 9/RJ.

Aangezien de post materiele vaste activa een zeer belangrijke post in de jaarrekeningen is, kunnen wij - door het niet verstrekken van bovengenoemde informatie - onze controles op dit moment niet afronden.

c. De rechtmatigheid van (ICT-)transacties uit 2021

In juni 2022 hebben wij jullie verzocht een juridische opinie te verstrekken over de rechtmatigheid van de (ICT) transacties in 2021. Tot op heden hebben wij die (nog) niet ontvangen. Wel hebben wij van jou begrepen dat wat jou betreft de uitgaven van de ICT-transacties niet rechtmatig zijn en dat om deze reden er een vordering in de balans van de SvPO scholen wordt opgenomen. Wat hiervoor de juridische grondslag is, is ons echter nog niet duidelijk. Zolang dit onduidelijk is, kunnen wij niet oordelen of de huidige verwerking in de jaarrekening voldoet aan BW boek 2 Titel 9/RJ.

d. De tot en met 2020 verwerkte ouderbijdragen

In juni 2022 hebben wij jullie verzocht een juridische opinie te verstrekken over de rechtmatigheid van de tot en met 2020 verwerkte ouderbijdragen, waarvan de Inspectie heeft aangegeven dat zij van mening zijn dat die niet rechtmatig zouden zijn. Jij hebt ons medegedeeld geen juridische basis te zien voor het terugvorderen van deze bijdragen. Ook hebben wij geen bevestiging ontvangen van het ontbreken van de juridische basis voor de terugvordering. Wat dat betekent voor de rechtmatigheid is ons nog niet duidelijk. Zolang dit onduidelijk is, kunnen wij niet oordelen in hoeverre wij – in het kader van het onderwijsaccountantsprotocol – hier verder in dienen te handelen.

e. Bestuursverslag

Wij hebben afgelopen dinsdag aangegeven dat wij de ontvangen bestuursverslagen hebben getoetst aan de daaraan te stellen eisen en concluderen dat deze niet voldoen. Wij hebben aangegeven dat wij dit zullen adresseren in onze (eventueel te verstrekken) controleverklaringen. Daarnaast ontbreekt een goedkeuring van het toezichthoudend bestuur inzake de in de continuïteitsparagraaf opgenomen meerjaren begroting. Wij hebben jullie geïnformeerd dat wij dit zullen rapporteren aan DUO in verslagen van bevindingen bij de jaarrekeningen.

Jullie gaven aan daarmee in te stemmen (en hiermee is dit punt afgewikkeld voor ons), maar deze bevestiging dient nog wel te worden opgenomen in de door jullie te verstrekken LOR (zie ad h).

f. Verklaringen omtrent het gedrag (VOG)

Wij hebben afgelopen dinsdag aangegeven dat wij bij de jaarrekeningen verslagen van bevindingen moeten opmaken over niet tijdige VOG's en twee ontbrekende VOG's en dit rapporteren aan DUO.

Jullie gaven aan daarmee in te stemmen (en hiermee is dit punt afgewikkeld voor ons), maar deze bevestiging dient nog wel te worden opgenomen in de door jullie te ondertekenen LOR.

g. Bestuursnotulen tot aan datum afgifte controleverklaring

In de jaarrekening 2020 van SvPO Amsterdam, SvPO Utrecht en SvPO Hurdegaryp is een transactie verwerkt die in 2021 tot een afrekening zou leiden. Jullie hebben ons geïnformeerd dat het huidige bestuur in september 2022 heeft besloten deze vordering/schuld positie niet af te rekenen. Daarom is dit als zodanig in de jaarrekeningen verwerkt. Wij hebben van jullie de bestuursnotulen tot en met 8 september 2022 ontvangen. Hieruit blijkt het voorgenoemde besluit nog niet. Graag ontvangen wij deze nog.

Verder hebben wij jullie verzocht alle bestuursnotulen tot aan de datum van afgifte controleverklaring met ons te delen.

h. Bevestiging bij de jaarrekening (LOR)

Onderdeel van deze opdracht is het verkrijgen van bevestigingen van het bestuur van de gecontroleerde entiteiten op bepaalde onderdelen van de jaarrekeningen via een zogenaamde LOR. Jullie hebben echter afgelopen dinsdag aangegeven geen bevestiging te willen verstrekken op een aantal voor ons belangrijke aspecten, waaronder het onvoorwaardelijk erkennen van jullie verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening en bestuursverslag cf RJO/BW2T9/RJ 660, de instemming voor ons voor het opmaken van een aantal rapportages van bevindingen, de bevestiging die wij nodig hebben ter onderbouwing van het WNT-overzicht en de bevestiging die wij nodig hebben ten aanzien van het onderwerp fraude.

Het feit dat jullie de benodigde wezenlijke bevestigingen niet wensen te verstrekken, en jullie bovendien hebben aangegeven het bestuursverslag en de jaarrekening niet te willen ondertekenen, leidt voor ons tot een situatie waarin wij niet in staat zijn onze controle op een aanvaardbare manier uit te voeren. Wij zouden graag begrijpen wat de achtergrond is van deze opstelling van het bestuur. Wellicht leidt dat tot een oplossing.

Standaard 580 van de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) verplicht ons het niet verstrekken van bevestigingen te evalueren in het licht van het voortzetten van de relatie met jullie als cliënt alsook in het licht de af te geven controleverklaringen. Onze voorkeur heeft het nog steeds dat jullie ons de gevraagde bevestigingen verstrekken zodat wij onze controlewerkzaamheden kunnen afronden. Wij verzoeken jullie dan ook vriendelijk de bereidheid tot het verstrekken van de gevraagde bevestigingen te heroverwegen zodat wij de opdracht kunnen voortzetten.

3. Onze zorgplicht

Wij nemen onze zorgplicht zeer serieus en hebben tot nu toe gezocht naar mogelijkheden om onze controle af te ronden en de jaarrekeningen van een verklaring te voorzien, zodat jullie aan jullie verplichtingen richting DUO kunnen voldoen. Daarbij zijn wij uiteraard afhankelijk van jullie medewerking.

Wij hebben de ontbrekende informatie ook altijd direct bij jullie opgevraagd en toegelicht waarom wij aanvullende informatie nodig hebben. Ook hebben wij meermaals gesproken over de deadlines en de gevolgen van het niet halen van de deadlines.

Daarnaast nemen we onze rol in het maatschappelijk verkeer serieus. Dat betekent onder meer dat wij ons dienen te houden aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA) en de hierin opgenomen fundamentele beginselen. Wij kunnen en zullen in dat licht dan ook geen verklaringen afgeven zolang wij daarvoor niet over voldoende deugdelijke grondslag beschikken.

4. Hoe nu verder?

Wij hebben op dit moment niet voldoende en geschikte controle-informatie voor welk oordeel dan ook. Jullie suggestie om de controle nu af te ronden door een controleverklaring te verstrekken waarin alle ontbrekende zaken worden genoemd is dus geen optie (omdat dit niet ondervangt dat wij op dit moment geen voldoende deugdelijke grondslag hebben voor het afgeven van dergelijke verklaringen).

Om de controleopdrachten alsnog te kunnen afronden, stellen wij voor dat jullie ons zo spoedig mogelijk bovengenoemde informatie en bevestigingen verstrekken. Indien belangrijke informatie of bevestigingen mochten uitblijven, dan zullen wij ons genoodzaakt zien de controleopdrachten (tussentijds) te beëindigen (waarvan wij ook melding zullen moeten doen aan de toezichthouder). Daarnaast geven wij jullie hierbij nogmaals in overweging – voor zover jullie dat nog niet hebben gedaan - om in contact te treden met DUO over de dreigende overschrijding van de deadlines en zo mogelijk nader uitstel te regelen.

Wij horen graag spoedig van jullie.

Voor de goede orde wijzen wij er hierbij nogmaals op dat het aanvullend budget zoals wij in juni 2022 afspraken inmiddels is uitgeput en dat ons onderhanden werk en onze vervolgwerkzaamheden tegen de toepasselijke uurtarieven. Uiteraard kunnen wij voor de vervolgwerkzaamheden een nader budget afspreken. Nu de verwachte hoogte daarvan met name afhangt van de aan te leveren informatie en bevestigingen, stel ik voor daarover in overleg te treden zodra wij alle gevraagde informatie en bevestigingen hebben ontvangen. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij vanzelfsprekend graag bereid.

Met vriendelijke groet,

Cindy Rabe
Registeraccountant